

Eiropas
Komisija

[2012. GADA RUDENS ▶ NR. 43]

panorama

inforegio

▶ leguldījumi reģionos

Finanšu instrumentu
izmantošana reģionālās
politikas atbalstam

- ▶ Intervija ar *Jacques Delors*
- ▶ Finansējuma pārplānošana,
lai palīdzētu pārvarēt
ekonomisko krīzi
- ▶ Atvērto durvju dienas
– atšķirība

Reģionālā
politika

▶ REDAKTORA SLEJA	3
Komisārs <i>Johannes Hahn</i>	
▶ INTERVIJA	4-7
<i>Jacques Delors</i> – pārdomas par kohēzijas politiku	
▶ ĪPAŠA SADAĻA	8-13
FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANA REĢIONĀLĀS POLITIKAS ATBALSTAM	
▶ VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM	14-19
Kohēzijas politika valsts un reģionu perspektīvā	
▶ KIPRA – EIROPAS SAVIENĪBAS PREZIDĒJOŠĀ VALSTS: KOHĒZIJAS POLITIKAS PRIORITĀTES	20-21
▶ EUROPOS TERITORINIS BENDRADARBIAVIMAS 2014–2020 M.	22-23
▶ EUROPOS REGIONAI IR MIESTAI: POKYČIAI	24-25
▶ STRUKTŪRFONDU FINANSĒJUMA PĀRPLĀNOŠANA, LAI PALĪDZĒTU PĀRVARĒT EKONOMISKO KRĪZI	26-27
▶ ES STRATĒGIJA DONAVAS REĢIONAM: VIENS DARBĪBAS GADS	28-29
▶ PROJEKTU PIEMĒRI	30-33
Polijas, Čehijas un Itālijas projektu piemēri un Ziemeļu attālāko reģionu programmas Eiropas Teritoriālās sadarbības projekts	
▶ KARTES	34-35
▶ Bezdarba līmenis 2011. gadā ▶ Bezdarba līmeņa izmaiņas 2007.-2011. gadā	
▶ VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS PIEEJA LABĀKAI TERITORIĀLA KOHĒZIJAI	36-37
▶ REGIOSTARS GODALGOTĀ PROJEKTA ECO WORLD STYRIA SLAVAS BRĪDIS TURPINĀS	38
▶ 2013. GADA KONKURSA REGIOSTARS FINĀLISTI	39
▶ PROGRAMMA	40

▶8

▶4

▶14

▶28

▶38

Fotogrāfi (lpp.)
 Vāks: © Eiropas Komisija
 8., 9., 25., 27., 28., 29., 39 lpp.: © Eiropas Komisija
 3., 4., 6 lpp.: © Notre Europe
 10 lpp.: © North-East Finance – KredEx – Duda Breseeg, Neem
 12 lpp.: © Wielkopolskie Centrum Wspierania Inwestycji Sp. z o.o. – HOSSA S.A.
 15 lpp.: © Polijas Reģionālās attīstības ministrija
 16 lpp.: © Sky-Watch
 17 lpp.: © Negundo Innovation Center
 18 lpp.: © Gdaņskas Zinātnes un tehnoloģijas parks
 19 lpp.: © La Cub – Didier Doustin – Anthony Rojo
 21., 36., 37 lpp.: © Shutterstock
 22 lpp.: © GRaBS
 23 lpp.: © Haparanda/Tornio
 25 lpp.: © Katalonijas valdība
 30 lpp.: © PGNIG S.A.
 31 lpp.: © Čehijas Reģionālās attīstības ministrija
 32 lpp.: © Mitchell O’Gorman
 33 lpp.: © METALPROGETTI spa

Šis žurnāls ir iespiests uz pārstrādāta papīra angļu, franču un vācu valodā. Tas ir pieejams 21 valodā tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/regional_policy/information/panorama/index_lv.cfm

Šajā publikācijā paustie viedokļi ir tās autoru viedokļi un ne vienmēr atspoguļo Eiropas Komisijas nostāju.

▶ REDAKTORA SLEJA

Finanšu instrumentu izmantošana ir viens no inovatīviem veidiem, kā uzlabot ES reģionālās politikas efektivitāti un lietderību. Šie atbalsta mehānismi, sākot ar finanšu vadības metodēm un beidzot ar tehnisko palīdzību, var palīdzēt piesaistīt papildu finansējumu un nodrošināt augstāku kompetences un zinātības līmeni.

Šie inovatīvie finanšu instrumenti tika izstrādāti un precizēti 2007.-2013. gada plānošanas perioda programmā sadarbībā ar Eiropas Investīciju banku, un tagad tie ir būtisks nākamās daudzgadu finanšu shēmas (2014.-2020. gads) elements. To mērķis ir piesaistīt papildu ieguldījumus stratēģijas “Eiropa 2020” mērķu īstenošanai. Tas nozīmē mērķtiecīgus ieguldījumus ilgtspējīgā darbībā, jaunā tehnoloģijā, prasmju un inovāciju sekmēšanā. Tieši šīm jomām nepieciešama spēcīgāka, lai izveidotu jaunas darba vietas un sekmētu attīstību.

Atvērto durvju dienas 10 gadu garumā

Šī gada oktobrī mēs svinējam reģioniem un pilsētām veltītās Eiropas nedēļas atvērto durvju dienu desmitgadi. Šis nedēļu ilga pasākums ir kļuvis par svarīgu ikgadēju notikumu reģionālām un vietējām varas iestādēm. Tas ļauj Briselē satikties reģionālās, valsts un Eiropas līmeņa lēmumu pieņēmējiem, prezentēt reģionu projektus un aktivitātes, kā arī to sniegumu ES kohēzijas politikā.

Atvērto durvju dienas tiek rīkotas sadarbībā ar Eiropas Reģionu komiteju, un šī gada temats ir “Eiropas reģioni un pilsētas: atšķirība”. Notikums sniedz iespēju uzsākt debates par Eiropas nākotni, tās kohēzijas politiku un vairāklīmeņu pārvaldību.

J. Delors – iedvesmas avots

Šajā izdevumā mums ir tas gods sarunāties ar bijušo Eiropas Komisijas priekšsēdētāju *Jacques Delors* par Eiropas kohēzijas politikas progresu. Bijušais prezidents ir atstājis lielu iespaidu uz pašreizējās politikas izveidi, jo viņš savulaik saskatīja nepieciešamību līdzsvarot reģionālo politiku attīstību Eiropā. Neraugoties uz ekonomiskās krīzes diktētajiem nosacījumiem, prasība veidot reģionālo politiku, kuras pamatā ir solidaritāte, kohēzija, kā arī pārdomāti un mērķtiecīgi ieguldījumi, joprojām nezaudē savu aktualitāti.

Johannes Hahn

Eiropas Komisijas loceklis, kas atbild par reģionālo politiku

► JACQUES DELORS – PĀRDOMAS PAR KOHĒZIJAS POLITIKU

“Ir jānošķir Eiropas solidaritāte ekonomiskās krīzes kontekstā un vispārējā Eiropas solidaritāte.”

Intervijā žurnālam *Panorama* bijušais Eiropas Komisijas prezidents (1985–1995) *Jacques Delors* uzsver joprojām svarīgo kohēzijas politikas nozīmi Eiropas reģionu turpmākai attīstībai un aicina radikāli pārvērtēt ekonomiskās labklājības rādītājus, lai nodrošinātu pilnīgu reģionālās attīstības priekšrocību izmantošanu.

Ekonomiskā krīze

Lai gan ir ļoti svarīgi uzlabot Eiropas konkurētspēju un radīt jaunas darba vietas, kohēzijas politiku nedrīkst jaukt ar konkurētspējas politiku, uzsver bijušais Eiropas Komisijas prezidents *Jacques Delors*.

“Ir jānošķir Eiropas solidaritāte ekonomiskās krīzes kontekstā un vispārējā Eiropas solidaritāte. Tās ir divas dažādas lietas. Ja sācies ugunsgrēks, tiek izsaukta ugunsdzēsēju brigāde, bet vienlaikus ir jāsaņemas arī ar arhitektiem, kuri izstrādās ilgtermiņa ēkas atjaunošanas plānu. Es tiešām uzskatu, ka struktūrpolitika nav jāanalizē kā atbildes reakcija uz krīzi. Tai ir sava loģika, kuru nepieciešamības gadījumā var pielāgot mainīgajai ekonomiskajai situācijai.”

J. Delors ar žurnālu *Panorama* sarunājas savā *Notre Europe* birojā Parīzē un noraida viedokli, ka ES reģionālā politika ir tikai pārdalīšanas politika. “Man reģionālā politika vispirām jābūt kārtām ir attīstības instruments, kura pievienotā vērtība ir pārdalīšanas iespēja.”

Bijušais Komisijas prezidents uzsver, cik svarīgi ES politikā ir ievērot augšupēju pieeju. “Šodien Eiropā ar 27 valstīm mēs nevaram nedomāt par augšupēju pieeju, kas ietver arī vienu no Eiropas Savienības izveides filozofiskajiem aspektiem, proti, subsidiaritāti.”

“Dažu reģionu atšķirīgais ekonomiskās attīstības līmenis bija realitāte, ar kuru mēs saskārāmies, un kohēzijas politika tika izstrādāta, lai palīdzētu mazāk attīstītajiem reģioniem izturēt konkurenci un vienlaikus arī sniegt kādu labumu Eiropai. Visi mūsu izstrādātie priekšlikumi balstījās uz trim vispārējiem principiem: konkurence, sadarbība un solidaritāte. Nevar ignorēt kādu no šiem pamatelementiem un cerēt uz sekmīgu Eiropas attīstību.”

Ekonomiskās attīstības novērtēšana

J. Delors ir aktuāls jautājums, kā novērtēt ekonomisko attīstību. “Salīdzinājumā ar situāciju pirms 10 gadiem ir secināts, ka šodien ir nepieciešamas 45 minūtes, lai nokļūtu darbā, nevis 30. Satiksmes sastrēgumi kļūst arvien lielāki, savukārt NKP pieaug, jo mēs vairāk pārvietojamies ar automašīnām un tērējam vairāk degvielas. Esmu secinājis, ka iedzīvotāji zaudē aptuveni pusstundu–stundu sava brīvā laika, taču par to nesaņem nekādu atlīdzību.”

Galvenā problēma, uz kuru norāda bijušais ekonomists, ir veids, kā šie faktori tiek noteikti. “Mūsu pašreizējais uzskaites rādītājs ir NKP, taču tas precīzi neatspoguļo labklājības līmeni. Mums ir nepieciešams jauns paņēmieni, kā novērtēt darbības rezultātus, īpaši reģionālajā kontekstā. Kad būsime ieviesuši šādu rezultātu novērtēšanas sistēmu, varēsim arī secināt, ka reģionos ir pieejams daudz jaunu bagātību.”

J. Delors ir sarakstījis grāmatu par šo jautājumu *Les Indicateurs Sociaux* (publicēta 1971. gadā), un to šobrīd aktīvi apspriež ekonomisti. “Mēs nevaram ieviest jaunus attīstības modeļus un joprojām izmantot tradicionālās aprēķināšanas metodes, kas ir piemērotas klasiskai izaugsmei.”

“Mēs nevaram izmantot modeli, kurā ir akcentētas brīvā laika iespējas, rūpes par dabu un resursiem, ja netiek mainīta aprēķināšanas metode. Mums ir pilnībā jāmaina ekonomikas veikuma aprēķināšanas veids. Ja mēs sāksim izmantot citu aprēķināšanas metodi, reģionālā politika būs daudz noderīgāka.”

Kohēzijas politikas izcelsme

“Kad es sāku strādāt Eiropas Komisijā 1985. gadā, bija pieejams sociālais fonds, reģionālais fonds un lauksaimniecības fonds,” stāsta *J. Delors*. “Tie jau bija izveidoti. Sākot pievienošanās sarunas ar Spāniju un Portugāli, 10 dienvidu dalībvalstīm bija bažas par atšķirīgo attīstības līmeni. Lai novērstu šīs problēmas, tika izstrādāta Vidusjūras integrētā programma. Šis bija pirmais koordinētas reģionālās sadarbības paraugs, kas bija paredzēts ekonomisko un sociālo problēmu novēršanai Vidusjūras reģionā.”

“Vidusjūras integrētās programmas panākumu rezultātā radās ideja par saskaņotu rīcību jeb sintēzi, un es ierosināju ideju par ekonomisko un sociālo kohēziju, kuru varēja īstenot dzīvē, izveidojot kohēzijas politiku. Bija skaidrs, ka vienotais tirgus nevarētu attīstīties bez ekonomiskās un sociālās kohēzijas politikas. Tas kļuva par vienu no Vienotā Eiropas akta stūrakmeņiem, un es uzskatu, ka tas “atdzīvināja” Eiropu.” ▶▶

PROFILS: JACQUES DELORS

Jacques Delors bija Eiropas Komisijas prezidents no 1985. gada līdz 1995. gadam un pirmais prezidents, kurš šajā amatā bija trīs termiņus.

J. Delors ir ekonomists pēc izglītības un ir strādājis Eiropas Parlamentā no 1979. gada līdz 1981. gadam. Vēlāk viņš kļuva par Ekonomikas un monetāro lietu komitejas priekšsēdētāju.

Prezidenta *François Mitterrand* darbības laikā *J. Delors* bija Francijas ekonomikas un finanšu ministrs (1981–1983) un ekonomikas, finanšu un budžeta ministrs (1983–1984).

Būdams Komisijas prezidents, viņš veica sagatavošanās darbus, lai ieviestu ES vienoto tirgu, kas tika izveidots 1993. gada janvārī. Šīs programmas ietvaros viņš arī sekmēja Eiropas reģionu kohēzijas politikas attīstību.

1996. gadā *J. Delors* Parīzē nodibināja organizāciju *Notre Europe* un ir viens no tās prezidentiem.

2010. gadā *J. Delors* atbalstīja jaunu iniciatīvu *Spinelli Group*, kas tika izveidota ar mērķi stiprināt Eiropas Savienības federalizācijas centienus.

Tuvāk iedzīvotājiem

J. Delors uzskata, ka kohēzijas politika ir veids, kā Eiropas projektu tuvināt Eiropas iedzīvotājiem un novērst demogrāfisko deficītu.

Viņš norāda uz tūkstošiem projektu, kas tiek finansēti saskaņā ar kohēzijas politiku. Tas ir taustāms pierādījums iedzīvotājiem, ka ES pamatā darbojas viņu labā.

Partnerība ar reģioniem

Bijušais prezidents aktīvi aizstāv un sekmē Komisijas tiesības izteikt ierosinājumus un ieņemt vadošo lomu darbā ar reģioniem.

“Es vēlējos izveidot faktisku reģionu un Komisijas partnerību.” Viņš skaidro, ka šajā pieejā reģionu Eiropa nedarbojas pret runā ar suverēnu valstu Eiropu. Tā ir Komisijas un reģionu partnerība, kurā Komisija varētu izveidot plašu līdzekļu kopu, lai sekmētu reģionālo attīstību un vienlaikus arī izplatītu labās prakses paraugus.

“Es vēlējos izveidot faktisku reģionu un Komisijas partnerību.”

J. Delors turpina: “Diemžēl rezultātā esam ieguvuši pārmērīgas centralizēšanas tendenci, kurā dalībvalstis rīkojas reģionu vārdā. Tā nav tāda kohēzijas politika, kādu es biju iecerējis. Komisijai, īstenojot programmas un ņemot vērā uz vietas gūto pieredzi, ir jājūt, kā sekmēt attīstību.” Viņš uzsver, ka Komisija ir tikai iestāde, kas katru dienu domā par Eiropu.

J. Delors uzskata, ka visās valstīs notikusī centralizēšana ir solis atpakaļ reģionu Eiropas attīstībā. “Mēs vēlējamies izveidot partnerību, kurā cits no cita varētu mācīties,” uzsver bijušais prezidents. ▶▶

▶ NOTRE EUROPE – J. DELORS LOLOJUMS

Notre Europe ir Jacques Delors izveidota organizācija Parīzē, kuras darbību un politikas ieteikumus virza bijušā prezidenta uzskati.

Šī organizācija nesēn publicēja *Marjorie Jouen* ziņojumu par kohēzijas politikas nākotni “Kohēzijas pakts: krīzes analīze” (pieejams franciski un angļiski).

Ziņojuma pausti šādi uzskati:

Jānodrošina nosacījumi, lai varētu pāriet uz “gudrāku, videi piemērotāku un iekļaujošu attīstības modeli”, kāds minēts stratēģijā “Eiropa 2020”, un kohēzijas politika ir jāizmanto kā sociālās attīstības un labklājības līdzeklis, kuram, iespējams, ir nepieciešami jauni piemērotības kritēriji.

No jauna jāizveido demokrātiska saikne starp Eiropas iedzīvotājiem un Eiropas Savienību, nodrošinot faktisku piekļuvi Eiropas fondu ieguvumiem un daudz vairāk sekmējot “sabiedrības virzītu vietējo attīstību”.

Turpmākā kohēzijas politika būs daudz uzticamāka, ja tiks vienkāršotas procedūras. Lai to panāktu, jānodrošina, ka Eiropas fondu līdzekļi ir pieejami maziem vietējo projektu iniciatoriem.

▶ UZZINIET VAIRĀK

<http://notre-europe.eu/>

<http://www.notre-europe.eu/en/axes/>

[competition-cooperation-solidarity/works/publication/the-cohesion-pact-weathering-the-crisis/](http://www.notre-europe.eu/en/axes/competition-cooperation-solidarity/works/publication/the-cohesion-pact-weathering-the-crisis/)

Darba vietas un izglītība

J. Delors ir ilgstoši strādājis izglītības nozarē. 1971. gadā viņš ierosināja sagatavot Francijas mūžizglītības likumu (*la formation professionnelle continue – FPC*), kas noteica, ka uzņēmumiem daļa savu ienākumu ir jānovirza darbinieku izglītošanai. Viņš bija arī UNESCO 21. gadsimta izglītības komisijas priekšsēdētājs no 1993. gada līdz 1996. gadam, un viņa beigu ziņojums bija “Mācīšanās ir zelts”.

Viens no viņa lielākajiem panākumiem bija ERASMUS studentu apmaiņas programmas ieviešana. “Es esmu ļoti apmierināts, ka sekmēju ERASMUS programmas izveidi. Šī programma ir vēl viens apliecinājums, cik svarīgas ir Komisijas iniciatīvu ierosināšanas tiesības. Ja nebūtu šādu iniciatīvu, nevarētu īstenot ERASMU programmu.” *J. Delors* uzsver: “Šīs Komisijas iniciatīvu ierosināšanas tiesības ir jāsauglabā”.

“Taču nepietiek vien ar valdību sarunām par izglītību, ir jārada arī jaunas darba vietas. Mums ir nepieciešama ekonomika, kas var radīt jaunas darba vietas, un izglītība labākai kvalitātei. Šie abi faktori papildina viens otru. Uzskats, ka izglītoti cilvēki vienmēr var atrast darbu, ir aplams.”

Aizmirstais jautājums par jaunatnes bezdarbu

J. Delors uzskata, ka Eiropas jauniešu intereses iepriekšējo 20 gadu laikā ir atstātas novārtā. “1993. gadā es ierosināju izveidot balto grāmatu par attīstību un konkurētspēju. Tajā es paudu uzskatu, ka pieaugušajiem ir tendence pašiem atrisināt problēmas, neiesaistot jauniešus. Uzkrājot parādu, nerisnot ar labklājību saistītas problēmas, kā arī nerunājot par izglītības sistēmas trūkumiem, mēs uz jaunatnes plēcēm noveļam smagu nastu. Tas nav taisnīgi. Šodienas jaunatne par to maksā.”

Pilsētvide un lauku vide

J. Delors nenoniecina MVU nozīmi ekonomikā, taču norāda, ka tas ir tikai viens no daudziem ekonomikas faktoriem. “Ja esam noteiktā ekonomiskā cikla punktā, mums nevajadzētu koncentrēties tikai uz atsevišķiem faktoriem un aizmirst pārējos. Mūsu politikā uzmanība jāpievērš arī lauksaimniecībai, dabas resursu pārvaldībai, mežiem (par tiem mēs daudz nerunājam), teritoriālajam līdzsvaram un radošai kapacitātei rūpniecībā un pakalpojumos. Politikas jāveido tā, lai iniciatīvas varētu rasties un pilnveidoties jebkurā sektorā un maksimālā apmērā.”

Bijušais EK prezidents arī uzsver, ka Eiropa ir visu iedzīvotāju mantojums un tāpēc reģionālā politika attiecas uz visiem iedzīvotājiem. “Eiropas sabiedrība ir līdzsvars ne tikai starp

“Mums ir jāizveido daudzveidīga Eiropas Savienība, kurā maksimāli daudz iniciatīvu tiek ierosinātas jau pamata līmenī.”

sabiedrību un indivīdiem, bet arī starp pilsētvidi, lauku vidi un dabu. Tas ir mūsu mantojums,” viņš saka.

“Ir viena svarīga sabiedrības īpatnība – lauku vide – par kuru tiek ļoti maz runāts. Dažās valstīs 80% no lauku teritorijām ir pilsētvide. Tāpēc lauku vide ir būtisks elements, kas ir jāaizsargā un jāattīsta. Tieši šeit bieži vien tiek novērota nevienlīdzība. Turklāt ļaudis, kas šeit dzīvo, var vislabāk parūpēties par dabas mantojumu.”

Augšupēja attīstība

Lai gan tādas iestādes kā Eiropas Reģionu komiteja ir nepieciešamas, tās neaizstāj nepieciešamo augšupējas attīstības pieeju, skaidro *J. Delors*. “Līdztekus makroekonomiskajai attīstībai ekonomikas dalībniekiem vietējā līmenī jāspēj mobilizēties. Piemēram, Francijā es piedalījos sanāksmēs, kur tika pārrunāta šāda vietējā mobilizēšanās. Mums ir organizācija *Sol et Civilisation*, ko nodibināja Francijas lauksaimnieki, lai apgūtu citu Eiropas valstu pieredzi un vietējā līmenī izplatītu šīs zināšanas.”

“Es uzskatu, ka ikvienam pilsonim ir jānodrošina iespēja ietekmēt savas dzīves virzību sociālās ekonomikas ietvaros, vienlaikus cienot Eiropas daudzveidību un identitāti. Mums ir jāizveido daudzveidīga Eiropas Savienība, kurā maksimāli daudz iniciatīvu tiek ierosinātas jau pamata līmenī.”

▶ FINANŠU INSTRUMENTU IZMANTOŠANA REĢIONĀLĀS POLITIKAS ATBALSTAM

Nākamās daudzgadu finanšu shēmas “Stratēģijas “Eiropa 2020” budžets” galvenais mērķis ir piesaistīt papildu ieguldījumus Eiropas politikas mērķu īstenošanai, vairāk izmantojot inovatīvus finanšu instrumentus. Žurnāls *Panorama* analizē reģionālās politikas finanšu instrumentu pievienoto vērtību un veidus, kā Komisija tos integrē savos priekšlikumos politikā pēc 2013. gada.

Ja finanšu instrumenti tiek izmantoti pareizos apstākļos un pareizā veidā, tie var būtiski palielināt reģionālās politikas efektivitāti un lietderību, kas ir pašreizējā ekonomiskā un finanšu konteksta prioritāte.

Finanšu instrumenti ir alternatīva metode, kā valsts sektorā nodrošināt resursus efektīvākai politikas mērķu sasniegšanai, izveidojot komerciālas prakses, iesaistot dalībniekus un sekmējot privātā sektora kapitāla līdzdalību. Finanšu instrumenti var būt dažādi – aizdevumi, aizdevumu garantijas, pašu kapitāls, riska kapitāls un mikrofinansējums. Šiem visiem instrumentiem ir raksturīgs cikliskums. Tas nozīmē, ka sākotnējos līdzekļus var izmantot vairākas reizes dažādos ciklos, kas atkārtojas, piemēram :

Finanšu instrumenti var nodrošināt vēl lielāku pievienoto vērtību, pateicoties savai spējai piesaistīt papildu līdzekļus, kompetenci un dažādu partneru, tostarp Eiropas Investīciju bankas (EIB) grupas un privātā sektora, zināšanas. Atmaksājamas palīdzības saņemšana var arī iedrošināt saņēmējus demonstrēt labākus rezultātus, tostarp garantēt labāku projekta kvalitāti un stingrāku finanšu disciplīnu.

Ietekmes novērtējumā, kas skar ERAF finansētos aizdevumus ar atvieglotiem nosacījumiem Ziemeļitālijā, secināts, ka EUR 1 aizdevums ar atvieglotiem nosacījumiem sekmēja privāto ieguldījumu EUR 4,5 apmērā. Turklāt darba izmaksas aizdevumiem ar atvieglotiem nosacījumiem bija EUR 30 000, bet dotācijām – EUR 64 000.

Finanšu instrumenti – līdzšinējā pieredze

Finanšu instrumenti ierobežotā apmērā reģionālās politikas ietvaros ir pieejami kopš 1994.-1999. gada plānošanas perioda; tas īpaši attiecināms uz maziem un vidējiem uzņēmumiem (MVU). 2007.-2013. gada plānošanas periodā finanšu instrumenti tiek izmantoti daudz plašāk, un tie attiecas ne tikai uz MVU atbalstu, bet arī uz ilgtspējīgu pilsētvīdības attīstību un energoefektivitāti.

Jaunākie pieejamie dati liecina, ka aptuveni 5% no ERAF piešķirtajiem līdzekļiem 2007.-2013. gada plānošanas periodā līdz 2011. gada beigām tika novirzīti finanšu instrumentiem, kas kopā ir gandrīz 500 fondi. Dažās no 25 dalībvalstīm un vienā pārrobežu programmā ir pieejami divi vai vairāki uzņēmumiem paredzēti fondi, savukārt vismaz septiņās dalībvalstīs ir pilsētvīdības attīstības fondi un piecās dalībvalstīs – speciāli atjaunojamās enerģijas un energoefektivitātes darbībām paredzēti fondi. Uzņēmumos ir veikti vairāk nekā 20000 ieguldījumu.

Fondi ir izveidoti gan valsts, gan reģionālā līmenī; daži no tiem ir patstāvīgi fondi, citi – akciju fondi. Skaita un piešķirto resursu ziņā vairākums finanšu līdzekļu ir aizdevumu fondi, pēc tam seko pašu kapitāls un garantiju fondi. Šiem fondiem ir plaša ietekme, turklāt papildu resursi tiek piešķirti no valsts un reģionālā budžeta, bankām un citiem investoriem. Saskaņā ar jaunākajiem datiem katrs publiski pieejamo resursu EUR sekmē 1-2 EUR aizņēmumu, 1-3 EUR pašu kapitāla ieguldījumu un 1-8 EUR garantēto aizdevumu. ▶▶

▶ **UZŅĒMUMU ATBALSTS**

North-East Funds finansējums uzņēmumiem (Apvienotā Karaliste)

Šis *North East Finance (Holdco) Limited* vadītais akciju fonds darbojas kopš 2010. gada, un tajā ir septiņi īpaši fondi, kas izsniedz dažādus aizdevumus un veic kapitālieguldījumus jauniem, kā arī maziem un vidējiem uzņēmumiem Anglijas ziemeļaustrumos Kopš 2012. gada 1. jūlija īpašie fondi ir ieguldījuši EUR 58 milj. 412 dažādu mazo un vidējo uzņēmumu atbalstam, no tiem EUR 20,5 milj. ir finansējusi Anglijas ziemeļaustrumu konkurētspējas programma. Vēl ir bijuši pieejami EUR 77 milj. (EUR 73 milj. no privātā sektora), tas nozīmē, ka uzņēmumi ziemeļaustrumos kopā ir saņēmuši EUR 135 milj. Šīs investīcijas ir radījušas 532 jaunas darba vietas un palīdzējušas saglabāt 1 180 darba vietu.

▶ **UZZINIET VAIRĀK**

<http://www.northeastfinance.org/>

Sākuma datums:

2010. gads

Finansējuma apjoms:

EUR 155 000 000

ES ieguldījums:

EUR 53 000 000

▶ **ENERGOEFEKTIVĪTĀTE**

KredEx (Igaunija)

KredEx ir akciju fonds, kas atlasa finanšu starpniekorganizācijas, lai izsniegtu aizdevumus daudzdzīvokļu ēku renovēšanai, šādi palielinot ēku energoefektivitāti. Salīdzinot ar standarta tirgus nosacījumiem, šiem aizdevumiem ir izdevīgāka procentu likme (nemainīga 3,8-4,7% likme uz 10 gadiem, nevis standarta 7-10% likme, kas var būt nemainīga 5 gadus vai var būt mainīga), atmaksas termiņš (līdz pat 20 gadiem, nevis aptuveni 12 gadiem) un līguma maksas (0,5-0,75%, nevis līdz pat 1% no aizdevuma summas). Līdz šīs shēmas noslēgumam 2011. gadā tika uzlabota 391 ēka ar 14 680 dzīvokļiem, kas veido kopējo aizdevumu EUR 34,3 milj. un vidēji paredz enerģijas ietaupījumu par aptuveni 36%.

▶ **UZZINIET VAIRĀK**

<https://www.swedbank.ee/business>

<http://www.kredex.ee/>

Sākuma datums:

2009. gada jūnijs

Finansējuma apjoms:

EUR 49 000 000

ES ieguldījums:

EUR 17 000 000

Sākuma datums:

2008. gads

Finansējuma apjoms:

EUR 993 000

ES ieguldījums:

EUR 340 000

▶ **MIKROKREDĪTS**

Mikrofinansēšanas institūts (Zviedrijas austrumi-vidiene)

Šīs 2008. gadā ierosinātās iniciatīvas mērķis ir uzlabot piekļuvi finansējumam migrantēm, kam bieži vien ir grūti nodrošināt savas uzņēmējdarbības sākšanai nepieciešamo kapitālu. Sākotnējais projekta nosaukums bija "Microfinance Institute for increased employment, economic and social integration" (Mikrofinansēšanas institūts nodarbinātības, ekonomiskās un sociālās integrācijas palielināšanai), un tā darbība bija paredzēta līdz 2011. gada beigām. Taču tagad tas ir kļuvis par uzņēmumu, kas aizdod līdzekļus un palīdz pārvarēt minētos šķēršļus. Līdz šim Mikrofinansēšanas institūts ir palīdzējis jaunajām uzņēmējām atvērt 43 mikrouzņēmumus, radot 48 darba vietas. Viena no šīm uzņēmējām ir *Kholoud Yamami*. 2004. gadā viņa ieradās no Jordānijas un saņēma atbalstu, lai izveidotu savu arābu saldumu ražošanas uzņēmumu. Tagad tas piegādā preces pieciem lielveikaliem. Šis projekts 2010. gada konkursā *RegioStars* uzvarēja kategorijā *CityStar* – migrantu un marginālu grupu integrēšana pilsētvidē.

▶ **UZZINIET VAIRĀK**

<http://www.mikrofinansiering.se/>

2007.-2013. gada perioda atbalsta īstenošana

Lai sekmētu finanšu instrumentu izmantošanu un atvieglotu MVU un mikrouzņēmumiem piekļuvi finansējumam un ieguldījumu veikšanu ilgtspējīgas pilsētvides attīstībā, Komisija ar EIB grupu ir izstrādājusi trīs kopīgas iniciatīvas: *JEREMIE*, kas paredzēta MVU, *JASMINE*, kas paredzēta mikrofinansējumam, un kopā ar Eiropas Padomes Attīstības banku – *JESSICA*, kas paredzēta pilsētvides attīstībai.

Pateicoties iesaistīto vadošo iestāžu atbalstam, ir sagatavots vairāk nekā 110 priekšizpētes, tematisko pētījumu un atšķirību analīzes projekti. Turklāt *JEREMIE* un *JESSICA* sadarbības tīklu platformas, kas tika aizsāktas 2009. gadā, ir veicinājušas zināšanu un labās prakses apmaiņu starp Komisiju, vadošajām iestādēm un citām ieinteresētajām personām.

Līdz šim 55 mikrokredītu izsniedzēji no 16 ES dalībvalstīm ir guvuši labumu no institucionālā novērtējuma vai vērtējuma, pielāgotas apmācības un uzņēmējdarbības attīstības pakalpojumiem, ko sniedz *JASMINE* tehniskās palīdzības dienests. Lai papildinātu dienesta darbību, Komisija 2011. gada decembrī publicēja mikrokredītu izsniegšanai paredzētu Eiropas labas rīcības kodeksu, kas sekmē mikrokredītu izsniegšanas labo praksi.

Secinājumi

Finanšu instrumentu ieviešana, izmantojot reģionālo politiku, praksē ir norādījusi uz vairākām problēmām. Tās ir akcentējušas ne tikai instrumentu ieviešanā tieši iesaistītas personas (Komisija, dalībvalstis, vadošās iestādes, EIB grupa), bet arī Eiropas Revīzijas palāta un Eiropas Parlaments:

- jāveic tiesību aktu grozījumi un jāizstrādā norādījumu piezīmes, lai precizētu finanšu instrumentu apmēru un kārtulas, jo 2007.-2013. gada plānošanas periodā finanšu instrumentu izmantošana struktūrfondu programmās palielinās;
- atsevišķos gadījumos ir nepietiekama finanšu instrumentos iesaistīto galveno personu praktiskā pieredze;
- problēmas saistībā ar pieprasījumu atbilstošu piedāvājumu, kas dažos gadījumos izraisīja pārāk liela finansējuma piešķiršanu, kā arī saistībā ar aizkavi, līdz finansējums nonāca pie MVU, vai glabāšanu fondos;
- problēmas saistībā ar to, kā tiek saskaņoti privātā sektora mērķi par finansiālo investīciju ienesīguma maksimālu palielināšanu un reģionālās politikas mērķi par attīstību un darba vietu izveidi konkrētajās dalībvalstīs un reģionos. ▶▶

▶ EIROPAS RĪCĪBAS KODEKSS ATTIECĪBĀ UZ MIKROKREDĪTU PIEŠKIRŠANU

Šis ziņojums ir pieejams šādās valodās: BG, DE, EL, EN, ES, FI, FR, HU, IT, NL, PL, PT, RO, SK, SV.

▶ *JASMINE*

Vienota rīcība mikrofinansēšanas iestāžu atbalstam Eiropā: Eiropas Komisijas iniciatīva, kas izstrādāta kopā ar Eiropas Investīciju banku (EIB) un Eiropas Investīciju fondu (EIF). Šī iniciatīva atbalsta mikrokredītu izsniedzējus un mikrofinansēšanas iestādes, lai nodrošinātu labāku piekļuvi mikrokredītiem ES.

▶ *JEREMIE*

Vienoti Eiropas resursi mikrouzņēmumiem, mazajiem un vidējiem uzņēmumiem: Eiropas Komisijas iniciatīva, kas izstrādāta kopā ar EIF. Sekmē finanšu instrumentu izmantošanu, lai MVU uzlabotu piekļuvi finansējumam, izmantojot struktūrfondu intervenci.

▶ *JESSICA*

Vienots Eiropas atbalsts ilgtspējīgiem ieguldījumiem pilsētvides attīstībā: Eiropas Komisijas iniciatīva, kura ir izstrādāta kopā ar EIB un Eiropas Padomes Attīstības banku un kuras mērķis ir sekmēt finanšu instrumentu izmantošanu, lai veicinātu ilgtspējīgu pilsētvides attīstību.

▶ UZZINIET VAIRĀK

http://ec.europa.eu/regional_policy/thefunds/instruments/index_lv.cfm

Sākuma datums:
2010. gada septembris
Finansējuma apjoms:
EUR 69 800 000
ES finansējums:
EUR 53 400 000

Biznesa Inkubators
Poznaņā (Lielpolija)

Arhitekta idejas attēls; joprojām norisinās būvniecība.

▶ ILGTSPĒJĪGA PILSĒTVIDES ATTĪSTĪBA
Pilsētvides attīstības fondi
Lielpolijā un Pomerānijā (Polija)

Bank Gospodarstwa Krajowego, vienīgā attīstības banka Polijā, kas pilnībā pieder valstij, darbojas kā pilsētvides attīstības fonds divos reģionos – Lielpolijā un Pomerānijā.

Lielpolijas pilsētvides attīstības fonda prioritāte ir atjaunot biznesa vidi un atbalstīt to. Kopš darbības līguma parakstīšanas 2010. gada septembrī fonds ir saņēmis 26 aizdevumu pieteikumus par kopējo summu EUR 59 milj. un ir parakstījis 6 investīciju līgumus par kopējo summu EUR 23,2 milj. (nesen ir apstiprināts vēl viens projekts par aptuveni EUR 1,5 milj., un drīzumā tiks parakstīts investīciju līgums). Atbalstītie projekti skar vecu vai vēsturisku ēku renovāciju, lai tās izmantotu kā *inter alia* biznesa inkubatorus un kultūras centrus.

Kultūras centrs Gdaņskā (Pomerānija)

Pomerānijas darbības līgums tika parakstīts 2011. gada oktobrī, un kopš šī laika fonds ir saņēmis deviņus aizdevumu pieteikumus par kopējo summu EUR 43,5 milj. un ir parakstījis vienu investīciju līgumu par EUR 4,5 milj. (nesen ir apstiprināts vēl viens projekts par aptuveni EUR 5,5 milj., un drīzumā tiks parakstīts investīciju līgums).

▶ UZZINIET VAIRĀK
<http://www.bgk.com.pl/jessica>

Sākuma datums:
2011. gada oktobris
Finansējuma apjoms:
EUR 37 200 000
ES finansējums:
EUR 32 200 000

Kultūras centrs Gdaņskā (Pomerānija)

2014.-2020. gada perioda priekšlikumi – nākotnē veicami uzlabojumi

Ņemot vērā šo pieredzi, Komisijas priekšlikumos 2014.-2020. gada plānošanas periodam ir paredzēts nodrošināt skaidrāku un stabilāku to finanšu instrumentu tiesisko regulējumu, kas tiek ieviesti saskaņā ar kohēzijas un reģionālo politiku.

Finanšu regulā ir izstrādāti kopīgi noteikumi finanšu instrumentu izmantošanai Eiropas Savienībā visās tajās politikas jomās, kas tiek finansētas no ES budžeta, kā arī pieņemti standartizēti noteikumi ES pašu kapitāla un parāda instrumentiem Kohēzijas un reģionālajai politikai ir nepieciešami savi konkrēti noteikumi, taču tie ir jāizveido tā, lai garantētu maksimālu saskaņotību un sinerģiju ar noteikumiem, kuri tiek piemēroti citās politikas jomās ieviestajiem finanšu instrumentiem.

Noteikumiem jānodrošina arī uzlabota finanšu instrumentu efektivitāte atbilstoši kohēzijas politikai. Tieši tāpēc konkrētos sektoros ir pieņemti finanšu instrumentu izmantošanas ierobežojumi. *Ex-ante* novērtējumi, kuros norādītas tirgus nepilnības un apakšgrupu optimālu ieguldījumu situācijas, būs obligāts pasākums katra finanšu instrumenta izstrādē.

Lai visām dalībvalstīm un vadošajām iestādēm vienkāršotu finanšu instrumentu izmantošanu (ja tās vēlas), jāpiedāvā trīs ieviešanas iespējas:

- finanšu instrumentu izmantošana ES līmenī, taču tie būs paredzēti tikai investīcijām reģionos un aktivitātēs, uz ko attiecas darbības programmas;
- standartizēti finanšu instrumenti valsts/reģionālā līmenī (jeb standarta produkti), kuru noteikumi un nosacījumi ir noteikti īstenošanas aktā;
- esoši vai jauni finanšu instrumenti valsts vai reģionālā līmenī.

Visbeidzot, priekšlikumos ir skaidrāki noteikumi par finanšu pārvaldību, ieskaitot pasākumus, kā nodrošināt ciešāku saikni starp finanšu līdzekļu izmaksātajiem resursiem un ieguldījumiem faktiskajā ekonomikā, ātrāku līdzekļu piegādi galīgajiem saņēmējiem, elastīgākas iespējas, kā novērst valsts iestāžu problēmas, lai nodrošinātu valsts ieguldījumu, tiesību aktu noteikumus, lai nodrošinātu atgriezto resursu atkārtotu izmantošanu cikliskā veidā saskaņā ar kohēzijas politikas mērķiem, kā arī pārskatu, pārraudzības un novērtēšanas noteikumu spēcināšanu.

Šie priekšlikumi šobrīd tiek apspriesti Eiropas līmenī. Rezultātā tiks iegūta saskaņota noteikumu kopa, kas būs par pamatu efektīvākai un lietderīgākai finanšu instrumentu izmantošanai, lai nodrošinātu lielāku kohēzijas politikas ietekmi 2014.-2020. gada plānošanas periodā.

Nākamās darbības

Diskusijās ar Eiropadomi un Eiropas Parlamentu nākamo mēnešu laikā tiks pārrunāta kopīgo noteikumu regula un noteikumi par finanšu instrumentiem. Mērķis ir līdz 2013. gada vidum pilnībā sagatavot regulu, pilnvaru un īstenošanas aktu paketi, lai nodrošinātu savlaicīgu 2014.-2020. gada programmu sākumu.

Izstrādājot finanšu instrumentu izmantošanas pasākumus, ir svarīgi ņemt vērā pašreizējā plānošanas perioda pieredzi. 2012. gada oktobrī Komisija gada izpildes ziņojuma kontekstā par struktūrfondu programmu ieviešanu sagatavos pārskatu, kurā apkopota no dalībvalstīm saņemtā informācija par finanšu instrumentiem. Savukārt Reģionu politikas ĢD ārējais novērtēšanas tīkls oktobrī/novembrī publicēs ziņojumu par finanšu instrumentu izmantošanu 2007.-2013. gada plānošanas perioda struktūrfondu programmās.

Komisija vēlas nodrošināt optimālu regulējumu to mērķu īstenošanai, kuri pagājušajā gadā tika noteikti shēmā "Stratēģijas "Eiropa 2020" budžets". Finanšu instrumentu izmantošanai kohēzijas un reģionālajās politikās vajadzētu palīdzēt "palielināt ES budžeta ietekmi, sekmēt vairāk stratēģisko ieguldījumu, palielinot ES attīstības potenciālu, un sekmēt vispārēju attīstību pēckrīzes finanšu tirgos".

▶ VIENKĀRŠIEM VĀRDIEM

KOHĒZIJAS POLITIKA VALSTS UN REĢIONU PERSPEKTĪVĀ

Eiropas Savienības 27 valstīs ir vairāk nekā 270 reģionu, un katram ir sava ekonomikas un kultūras vēsture un vajadzības. Ir svarīgi nodrošināt, lai politikas veidotājiem, administratoriem un amatpersonām visos līmeņos būtu sapratne par faktisko kohēzijas politikas ietekmi uz visiem iedzīvotājiem katrā atrašanās vietā.

plānošanas perioda sagatavošanas darbos. *Panorama* atzinīgi novērtē jūsu ieguldījumu, un jūsu rakstus varam iekļaut kādā no nākamajiem izdevumiem.

▶ regio-panorama@ec.europa.eu

Šajā izdevumā *Panorama* iepazīstina ar piecu dalībvalstu un reģionu atsauksmēm par kohēzijas politikas ietekmi šajās teritorijās un devumu iedzīvotāju ikdienā. *Communauté urbaine de Bordeaux* komentē Komisijas kohēzijas politikas priekšlikumus 2014.-2020. gada plānošanas periodam, savukārt Pomerānijas reģions koncentrējas uz 2007.-2013. gada plānošanas perioda rezultātiem. Dānija, Polija un Valonijas reģions domā par sagatavošanas nākamajam plānošanas periodam.

Panorama atzinīgi novērtē jūsu ieguldījumu!

Šis ir tikai viens no iemesliem, kādēļ *Panorama* aicina galvenās ar kohēzijas politiku saistītās personas, kas atbild par valsts un reģionu pārvaldību, paust savu viedokli un sūtīt atsauksmes par Eiropas politikas darbību – pašreizējiem rezultātiem un sasniegumiem vai ieskatu nākamā

▶ POLIJA

▶ POLIJA IR GATAVA TURPINĀT IEGULDĪT SEKMĪGĀ ATTĪSTĪBĀ

2012. gada vidū kļuva skaidrs, ka skeptiskai attieksmei par Polijas spēju efektīvi izmantot Kohēzijas fonda līdzekļus nav pamata. Vairāk nekā trīs ceturtdaļas no pieejamā finansējuma ir novirzītas saņēmējiem, un Eiropas Komisijas veikto maksājumu līmenis jau pārsniedz vidējo ES līmeni.

Kohēzijas politikas ieguldījumus var atrast it visur: jaunos un uzlabotos ceļos, dzelzceļa līnijā uz Varšavas lidostu, notekūdeņu attīrīšanas iekārtās, atjaunotās energoefektīvās ēkās, modernos kultūras centros – tas viss liecina par valsts pārmaiņām. Uz uzņēmējdarbību vērsta apmācība un pasākumi palīdz cilvēkiem un uzņēmumiem atrast savu vietu tirgū. Kopā šie ieguldījumi ir sekmējuši izaugsmi un jaunu darba vietu izveidi. Saskaņā ar aprēķiniem 2011. gadā IKP pieaugums bija par 0,8% lielāks, pateicoties kohēzijas politikas līdzekļu izmantošanai. Līdz 2011. gadam ES līdzekļu sekmēja nodarbinātības līmeņa pieaugumu par 3%, kas ir viens miljons darba vietu. Taču ļoti svarīgs ir apsvērums,

ka ES līdzekļu izmantošanai bija pozitīva ietekme uz administratīvo praksi vairākās iesaistītajās centrālajās un reģionālajās iestādēs. Daži no netiešo priekšrocību piemēriem ir stratēģisko pieeju un efektīvu pārvaldības struktūru izstrāde, sekmīgāka vides procedūru īstenošana, decentralizēšana un reģionu attīstības stiprināšana.

Sagatavošanās darbi pie 2014.-2020. gada kohēzijas politikas plānošanas perioda jau ir sākušies. Iestādes un partneri apzinās, ka sekmīgi turpmāko līdzekļu apgušanas panākumi ir atkarīgi no labas sagatavošanās. Procesu koordinē Reģionālās attīstības ministrija, un tas neaprobežojas tikai ar ES līdzekļu plānošanu un tērēšanu. Viens no pirmajiem atskaites punktiem 2010. gadā bija sagatavot un apstiprināt Valsts reģionālās attīstības stratēģiju, pēc tam tika sagatavotas ilgtermiņa un vidēja termiņa valsts attīstības stratēģijas, kuras papildināja astoņas integrētas starpnozaru stratēģijas saistībā ar galvenajām prioritātēm, tostarp novatorisku un efektīvu ekonomiku, cilvēkresursu

Kelces izstāžu centra infrastruktūras modernizācija un attīstība, lai to izveidotu par starptautisku izstāžu un konferenču centru

kapitālu, energodrošību un vidi. Pārrunu sākumpunktā par ES līdzekļiem 2014.-2020. gadam netiek pārrunātas tikai atšķirības; tiek runāts arī par uzdevumiem, kas jārisina, kā arī visefektīvāko intervences apmēru un veidu. Lai rastu pareizos risinājumus, Reģionālās attīstības ministrija rīko profesionāļu diskusijas par dažādiem turpmākās kohēzijas politikas tematiskajiem uzdevumiem, kā arī tiekas ar galvenajām iesaistītajām personām, piemēram, ministriju, pilsētu, reģionu, uzņēmumu pārstāvjiem, sociālajiem un ekonomiskajiem partneriem; tiek arī rīkotas speciālas Valsts teritoriālā foruma sesijas.

Piedaloties pārrunās Briselē, Polija ir atbalstījusi efektīvākas turpmākās kohēzijas politikas izveidi, saistot to ar konkrētiem *ex-ante* nosacījumiem. Jau 2012. gada pirmajā pusgadā Reģionālās attīstības ministrija sāka koordinēt

procesu, lai pārbaudītu tādu vairāku nosacījumu un kritēriju ieviešanas progresu, kas ir svarīgi sekmīgai ES līdzekļu apguvei nākotnē. Sadarbojoties attiecīgajām ministrijām un iestādēm, tiek pieņemti un īstenoti rīcības plāni, kas paredzēti problemātiskajiem apgabaliem, lai jau 2014. gada sākumā varētu raiti sākt ieviest jaunās programmas.

Przemysław Kalinka

*Reģionālās attīstības ministrija,
Struktūrfondu politikas koordinēšanas nodaļa*

► DĀNIJA

► STRUKTŪRFONDI ATBALSTA DĀNIJAS PIEEJU

UZSVARS UZ TEMATISKIEM UZDEVUMIEM UN REZULTĀTIEM

No 2007. gada līdz 2013. gadam Dānijai ir piešķirts aptuveni EUR 500 milj. liels finansējums. Pusi no šiem līdzekļiem ir piešķīris Eiropas Reģionālās attīstības fonds un pusi – Eiropas Sociālais fonds. Tas nozīmē, ka Dānija ir saņēmusi vismazāko finansējumu uz vienu iedzīvotāju ES. Kopš 2007. gada iniciatīvas ir vērstas uz izaugsmi un nodarbinātību, pamatojoties uz sešām reģionālajām uzņēmējdarbības attīstības stratēģijām, kas ataino vietējās problēmas. No 2007. gada sākuma līdz 2011. gada beigām struktūrfondu iniciatīvām bija ietekme uz vairāk nekā 11 000 uzņēmumu un vairāk nekā 33 000 iedzīvotāju. Kopumā – programmu mērķu īstenošana noris sekmīgi.

Dānijas Uzņēmējdarbības pārraudzības iestāde uzrauga divas valsts programmas, kuru mērķis ir palielināt reģionālo konkurētspēju un nodarbinātības līmeni: reģionālā fonda programmu “Inovācijas un zināšanas” un sociālā fonda programmu “Vairāk labu darba vietu”. Pašreizējā periodā uzmanība tiek pievērsta Lisabonas līgumam. Novērtējumi liecina, ka programmu īstenošana ir sekmīgi saistīta ar reģionālajām, valsts un ES līmeņa stratēģijām (kas pierāda Lisabonas līguma mērķus). 2014.-2020. gadā pievēršot uzmanību stratēģijas “Eiropa 2020” mērķiem, Dānija cer, ka ar savu pieredzi spēs īstenot Lisabonas līguma mērķus un vietējās iniciatīvas.

Šobrīd iniciatīvu mērķis ir ietekmēt uzņēmējdarbības vidi, izmantojot stratēģisko shēmu, kas attiecas uz abām programmām, lai nodrošinātu, ka projektos uzsvars tiek likts uz inovācijām, uzņēmējdarbību, jaunu tehnoloģiju un cilvēkresursiem. Šāda pieeja atspoguļo uzsvaru uz tematiskiem uzdevumiem, *nevis* konkrētu nozari vai grupām.

Dānijas programmu stratēģiskais fokuss, piemēram, attiecībā uz finanšu krīzi, ir ļoti stingrs. Dānija vēlas saglabāt šo tematisko uzsvaru, un dāņi, iespējams, var īstenot vēl vairāk pasākumu, nekā šobrīd ir paredzēts. Līdzekļu piešķiršana sākotnēji noteiktiem mērķiem var būt sarežģīts process tādai saņēmējvalstij, kurā ir dažas vai mazas programmas, ja iniciatīvas tiek koncentrētas tajos apgabalos, kuros ir noteiktas vislielākās problēmas.

Dānijas projekti atbalsta attīstību, veidojot partnerību. Tiešās dotācijas atsevišķos uzņēmumos tiek investētas reti. Tipisks reģionālā fonda projekts ir Olborgas universitātes Starptautiskais inovāciju centrs. Uzņēmumu tīklā tiek apvienota kompetence no dažādiem uzņēmējdarbības sektoriem.

Uzlabots automātiskais helikopters

Tas ļauj uzņēmumiem izstrādāt vēl labākus biznesa modeļus, kurus ir grūti atdarināt. Piemēram, kāds uzņēmums ir izstrādājis uzlabotu automātisku (bezpilota) helikopteri, ko izmantot izlūkošanas mērķiem.

Ņemot vērā programmu fokusu, Dānijas Uzņēmējdarbības pārraudzības iestāde kopā ar Dānijas Statistikas biroju ir veltījusi daudz pūļu, lai izstrādātu efektivitātes kritēriju sistēmu, kurā tiktu reģistrētas iniciatīvas un uzraudzīta to ietekme. Šāda pieeja attaisno arvien pieaugošo pārējo ES dalībvalstu ieinteresētību rast iespēju, kā dokumentēt iniciatīvu ietekmi. Dānija un ES ļoti augstu prioritāti piešķir rezultātiem, un visos Dānijas projektos ir ietverta prasība par efektivitātes novērtējumiem. Daži no svarīgiem faktoriem ir izveides maksa, novatorisku uzņēmumu iesaistīšanās procentuālā daļa un uz attīstību vērstu uzņēmumu skaits.

Ņemot vērā pieredzi kopš 2007. gada, pašlaik paredzams, ka izaugsme, uzņēmējdarbības attīstība un nodarbinātība, vietējās iniciatīvas, partnerība, uzsvars uz tematiskajiem uzdevumiem un rezultātiem būs arī galvenie 2014.-2020. gada iniciatīvu mērķi. Taču mēs centīsimies to visu īstenot vēl labāk!

Preben Gregersen

*Reģionālās politikas direktors,
Dānijas Uzņēmējdarbības pārraudzības iestāde*

▶ BELGIJA

▶ VALONIJAS REĢIONS GAIDA NĀKAMO 2014.-2020. GADA PLĀNOŠANAS PERIODU

Valonijas reģionā 2007.-2013. gada plānošanas periodā tiek ieviestas divas darbības programmas, ko līdzfinansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF).

Saskaņā ar konverģences mērķi pirmā programma attiecas uz Eno provinci, savukārt otrā programma saskaņā ar reģionālās konkurētspējas un nodarbinātības mērķi attiecas uz Valonijas reģionu. Publiski pieejamas dotācijas EUR 1,79 mljrd. apmērā tiek novirzītas tādu aktivitāšu finansēšanai kā uzņēmējdarbības sekmēšana, darba vietu izveide, izpētes, inovāciju un arodpmācības atbalsts, kā arī pievilcīgāka reģiona izveide. Lai

izveidotu pievilcīgāku reģionu, tiek īstenoti pilsētvides atjaunošanas projekti, atjaunotas un sakoptas nolaistas zemes platības, kā arī uzlabota infrastruktūra, šādi reģionam piesaistot uzņēmumus.

Projekts sākas pirms pieciem gadiem, un kopš tā laika Valonijas reģionā ir izveidots vairāk nekā 9600 jaunu darba vietu un 863 jauni uzņēmumi, savukārt 29 pilsētvides centros un 22 uzņēmumos un ražotnēs ir veikti uzlabošanas darbi Reģions ir gandarīts par sniegto izpētes atbalstu 494 uzņēmumiem un 22 starptautiski pazīstamiem centriem.

Valonijas reģions cer gūt labumu no šiem rezultātiem 2014.–2020. gada plānošanas periodā un ar nepacietību gaida šī perioda sākumu.

Mēs ceram, ka pārrunas norisināsies raiti, lai jaunais plānošanas periods varētu faktiski sākties 2014. gada 1. janvārī. Tieši tāpēc jau kopš vasaras sākuma mēs sadarbojamies ar profesionālu ekspertu, lai sagatavotu vienošanos un darbības programmas, kas tiks iekļautas stratēģijas “Eiropa 2020” mērķos (mazie un vidējie uzņēmumi; pētniecība, attīstība un inovācija; oglekļa pēdas nospiedums), ņemot vērā arī lielāko pilsētvides centru būtisko ietekmi ekonomiskajā attīstībā. Mūsu mērķis ir iesniegt visus dokumentus Eiropas Komisijai 2013. gada pirmajā pusgadā, lai varētu sagatavoties un gaidīt perioda sākuma dienu. Mēs vēlamies publicēt pirmos uzaicinājumus iesniegt priekšlikumus uzreiz, tiklīdz būs pabeigts darbs pie plānošanas perioda dokumentiem.

Šie ir vērienīgi mērķi, taču es esmu pārliecināts, ka mēs spēsim tos īstenot, cieši sadarbojoties ar Reģionu politikas ģenerāldirektorātu.

Jean Janss

*Struktūrfondu koordinēšanas nodaļas galvenais inspektors,
Valonijas reģiona civildienests*

▶ POLIJA

▶ ES ATBALSTA ZINĀTNES JOMU POLIJĀ

TEHNOLOĢIJU PARKI POMERĀNIJAS REĢIONĀ

Polija jau astoņus gadus ir Eiropas Savienības dalībvalsts. Nav šaubu, ka šī dalība un iespēja izmantot ES līdzekļus ir būtiski sekmējusi Pomerānijas reģiona attīstību. Finansiālā palīdzība, ko Polija saņēma pirmspievienošanās periodā un pēc tam 2007.-2013. gadā, ļāva Pomerānijas reģionam dinamiski attīstīties, un visa kopiena var novērtēt šo pozitīvo pārmaiņu ietekmi.

Pomerānijas reģions pievērš uzmanību ieguldījumiem zinātnes un tehnoloģijas parku, inkubatoru un zinātņu grupu darbībā un to attīstībā. Pirmais Pomerānijas reģiona zinātnes parks – Pomerānijas Zinātnes un tehnoloģijas parks – tika izveidots Gdiņā 2001. gadā. Pēc tam 2004. gadā tika

izveidots Pomerānijas Inovāciju un uzņēmējdarbības inkubators. 2006. gadā tika izveidots Gdaņskas Zinātnes un tehnoloģijas parks. Viens no pēdējiem ES līdzfinansētajiem ieguldījumiem Pomerānijas reģionā ir Slupskas Tehnoloģijas inkubators. Savukārt Kvidzinas Industrijas un tehnoloģijas parkam ir svarīga loma Pomerānijas reģiona atjaunojamo energoresursu sektorā, lai attīstītu mikrouzņēmumus, kā arī mazos un lielos uzņēmumus.

Kopējā šo ES īstenoto projektu vērtība, lai izveidotu un attīstītu zinātnes un tehnoloģijas parkus, uzņēmējdarbības inkubatorus un zinātnes grupas, ir vairāk nekā EUR 136 miljoni. Parkiem, inkubatoriem un zinātnes grupām ir nepieciešams

pastāvīgs finansiāls atbalsts, lai sasniegtu mērķus un palīdzētu uzņēmumiem. Paredzams, ka šādi ieguldījumi, ko līdzfinansēs ES, nodrošinās reģionam straujāku ekonomisko attīstību, padarot Pomerāniju par saistošu reģionu ārvalstu un vietējā kapitāla ieguldījumu partneriem. Pomerānija, izveidojot jaunus tehnoloģijas parkus un palielinot jau esošo parku darbības apjomu, ir uz pareizā ceļa, lai sasniegtu šos mērķus.

Marcin Twardokus un Joanna Speiser

*Pomerānijas vojevodistes maršala birojs,
Reģionālo programmu nodaļa*

▶FRANCIJA

▶BORDO REĢIONS SAŅEM EIROPAS KOMISIJAS ATBALSTU

Bordo reģiona pilsētvides kopiena (*Communauté urbaine de Bordeaux – CUB*) ir saņēmusi Eiropas Komisijas piešķirto finansiālo atbalstu, kas paredzēts, lai uzturētu iepriekšējā līmeņa dalību ES reģionālajā politikā. ES finansējums būtiski sekmē vietējo varas iestāžu realizēto projektu izpildi.

Lielāka elastīguma sekmēšana, koncentrējoties uz tematiskajiem uzdevumiem

CUB īpaši priecājas par faktu, ka ir atlasīti 11 tematiskie mērķi un ka Komisija vēlas raitāk koordinēt finansējuma piešķiršanu, lai šie mērķi varētu sniegt faktisku devumu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā. Taču šie tematiskie uzdevumi (80% no ERAF resursiem tiek novirzīti trīs mērķiem) reģionālā līmenī ierobežo projektu koordinatoriem pieejamos instrumentus un iespējas vairāk strādāt saskaņā ar vietējo politiku. *CUB* uzskata, ka reģionālajām un vietējām varas iestādēm ir jāiesaistās lēmumu pieņemšanā par valsts līmeņa tematiskajiem uzdevumiem.

Pilsētvides aspekta svarīguma atzīšana – solis uz priekšu, tomēr nepieciešami skaidrojumi

CUB ir gandarīta par Komisijas lēmumu pievērsties pilsētvides problēmām, jo pilsētvide ir galvenais teritoriālās attīstības virzītājspēks. *CUB* vadīja integrētas pilsētvides īstenošanas projektu 2007.-2013. gada plānošanas periodā un vēlas atkārtot šo pieredzi arī nākamajā plānošanas periodā. *CUB* atbalsta Eiropas Parlamenta priekšlikumu veltīt atsevišķu darbības programmu integrētas pilsētvides attīstībai. *CUB* ir jautājumi par Komisijas piedāvāto pilsētvides attīstības platformu, un tā dotu priekšroku uzaicinājumam iesniegt pieteikumus katrā dalībvalstī, ņemot vērā integrētas pilsētvides attīstības stratēģiju katrā konkrētā apgabalā. Turklāt *CUB* gaida arī paskaidrojumus par integrēto teritoriālo ieguldījumu (ITI) iniciatīvu apmēru un īstenošanas veidu.

Communauté Urbaine de Bordeaux (CUB) ar 720 000 iedzīvotāju un 27 pašvaldībām ir svarīga loma iedzīvotāju ikdienas dzīvē. Tā ir arī nozīmīgs finanšu partneris visā Akvītānijas reģionā, kas uzrauga un līdzfinansē dažādus projektus. *CUB* īsteno trīs galvenos mērķus: lielas pilsētvides infrastruktūras izveidi, pilsētvides pakalpojumu modernizēšanu un vietējās ekonomikas attīstību.

Procedūru vienkāršošana: atzinīgi vērtēta tendence

CUB atbalsta Komisijas iniciatīvu vienkāršot struktūrfondu ieviešanas, pārvaldības un uzraudzības procedūras. Elektroniskas procedūras, jaunais dokumentu glabāšanas periods, saņemtā finansējuma apmēram atbilstošas revīzijas, kā arī viena revīzija par tām darbībām, kuru kopējie izdevumi nepārsniedz EUR 250 000, ir solis pareizā virzienā, un mēs par to ļoti priecājamies. Taču joprojām pastāv ar procedūrām saistītas problēmas, un *CUB* vēlas, lai nākamajā plānošanas periodā valsts līmenī tiktu standartizēti noteikumi par dotāciju novērtēšanu un pārvaldību.

Varētu arī vienkāršot procedūru, kas saistīta ar lēmumu pieņemšanu par ES dotāciju saņemšanai piemērotiem izdevumiem.

Vairāklīmeņu pārvaldības nozīme

CUB pilnībā atbalsta Komisijas centienus padarīt nozīmīgu vairāklīmeņu pārvaldību. *CUB* kā galvenajam šīs politikas dalībniekam ir gandarījums par iespēju ciešāk iesaistīties nākamajā plānošanas perioda izstrādē, īstenošanā un uzraudzībā. *CUB* cer, ka šo partnerības pieeju pilnībā iekļaus visos valsts noteikumos. *CUB* uzmanīgi sekos sarunu norisei un cer, ka norādītās problēmas tiks sadzirdētas un risinātas.

Anne Raimat

Starptautisko attiecību un decentralizētas sadarbības nodaļas direktore, un

Hélène Beaupetit

*Eiropas departamenta vadītāja
Communauté Urbaine de Bordeaux*

▶ KIPRA – EIROPAS SAVIENĪBAS PREZIDĒJOŠĀ VALSTS:

KOHĒZIJAS POLITIKAS PRIORITĀTES

2012. gada otrais pusgads Kipras valsts pastāvēšanas vēsturē ir viens no nozīmīgākajiem un izaicinājumiem bagātākajiem periodiem, jo šajā laikā Kipra ir Eiropas Savienības prezidējošā valsts. Ministru padomdevējs, daudzgadu finanšu shēmas koordinators un Strukturālo pasākumu darba grupas priekšsēdētājs *Adonis Constantinides* akcentē Kipras prezidentūras laikā īstenojamās kohēzijas politikas prioritātes, īpašu uzmanību pievēršot notiekošajām sarunām par tiesisko regulējumu, kas noteiks politikas darbību pēc 2013. gada plānošanas perioda.

▶ **ADONIS CONSTANTINIDES**
Ministru padomdevējs,
dauzgzadu finanšu shēmas
koordinators un Strukturālo
pasākumu darba grupas
priekšsēdētājs

▶ Šobrīd Eiropā ir grūti laiki. Kādas ir Kipras prezidentūras galvenās prioritātes un ko var darīt, lai atjaunotu uzticēšanos un ekonomisko izaugsmi?

Kipras prezidentūras vadmotīvs ir “Virzība uz labāku Eiropu”, un ir noteiktas četras vispārīgas prioritātes – atbilstoši tām tiks veicināti būtiskākie likumdošanas procesi un citas iniciatīvas: 1) *efektīvāka un ilgtspējīgāka Eiropa*; 2) *labāk funkcionējoša un augoša Eiropas ekonomika*; 3) *iedzīvotājiem saistošāka ES ar solidaritātes un sociālo kohēziju*; 4) *ciešāka saikne ar kaimiņiem*. Visas pūles tiek veltītas tam, lai nākamā paaudze varētu dzīvot labākā Eiropā. Tiek sekmētas reformas, kas nepieciešamas, lai pārvarētu pašreizējās problēmas un uzlabotu attīstības un sociālās kohēzijas iespējas Eiropas Savienībā. Kipra kā prezidējošā valsts ir pārliecināta, ka šo reformu virzītājspēks un ES pilsoņu labklājības uzlabošanas priekšnoteikums ir ES pamatprincipi un vērtības, kas noteiktas Lisabonas līgumā. Ņemot vērā šīs vērtības, mēs vēlamies sekmēt iekļaujošu izaugsmi, radīt darba vietas, īpaši jauniešiem, kā arī veicināt ilgtspējīgu attīstību un labāku dzīves kvalitāti. Šobrīd vairāk nekā jebkad ikvienam Eiropas pilsonim ir vajadzīgas ziņas par pašlāvību un solidaritāti, īpaši tiem, kas visvairāk cietuši no postošās ekonomiskās krīzes sekām.

▶ Visa uzmanība tiek pievērsta tam, kā šajā prezidentūras laikā tiks panākta vienošanās par daudzgadu finanšu shēmu (*MFF*). Kādas ir Kipras prioritātes un kā tā rīkosies?

MFF ir galvenais Eiropas Savienības nākotnes struktūras izveides rīks, un mūsu galvenā prioritāte ir pabeigt *MFF* sarunas par 2014.-2020. gada plānošanas periodu. Kipras prezidentūras darbību nosaka Dānijas prezidentūras laikā gūtie panākumi, pilnvaras, ko Eiropas Padome piešķirta sanāksmē jūnijā, kā arī cieša sadarbība ar Eiropas Padomes, Komisijas un Eiropas Parlamenta prezidentiem, pilnībā ņemot vērā viņu tiesības, kuras noteiktas Līgumā.

Mūsu mērķis ir izstrādāt tādu budžetu, kas sekmētu ES cēnienus veiksmīgi novērst esošās problēmas un palīdzētu sasniegt mūsu kopīgo mērķi par labāku Eiropu. *MFF* jānodrošina atbilstoši resursi, lai veicinātu ekonomiskās krīzes pārvarēšanu un garantētu stabilu pamatu Eiropas ekonomikas stabilizēšanai. Lai programmas varētu sniegt pievienoto vērtību, svarīgākais ir izprast, ko nozīmē “tērēšanas kvalitāte”. Programmas tiks efektīvi plānotas un īstenotas, lai visas galvenās ES politikas sekmētu ES mērķu īstenošanu, īpaši izaugsmes un nodarbinātības jomā.

Kipras prezidentūras laikā *MFF* tiks apspriesta visās Vispārējo lietu padomes sanāksmēs, līdz šīs sarunas tiks sekmīgi noslēgtas. Turklāt saistībā ar *MFF* Kiprā tiks rīkota arī neformāla Eiropas lietu ministru sanāksme. Mērķis ir līdz šī gada beigām ar Eiropas Padomi panākt politisku vienošanos.

Lai sekmētu vispārējo izpratni, noslēgtu vienošanos un laikus pieņemtu vajadzīgos lēmumus, svarīgi ir arī sadarboties ar Eiropas Parlamentu.

► **Sarunas par kohēzijas politikas tiesību aktiem 2014.-2020. gada plānošanas periodam ir daudzpusīgs process, kurā ir iesaistīti daudzi dalībnieki. Kā Kipra plāno virzīt un noslēgt šo procesu? Kuri tiesību aktu kopuma elementi ir īpaši svarīgi? Kā Kipra sadarbosies ar Eiropas Parlamentu?**

Kohēzijas politika nav tikai Eiropas solidaritātes izpausmes līdzeklis, bet, manuprāt, tā ir galvenā ES ieguldījumu politika, kas var būtiski sekmēt izaugsmi un jaunu darba vietu izveidi.

Mēs esam apņēmības pilni nodrošināt vislabāko iespējamo šo sarunu norisi. Diskusijas turpināsies arī *MFF* sarunu laikā, taču dokumentāciju nevar pabeigt, kamēr nebūs panākta vienošanās par *MFF*.

Dānijas prezidentūras laikā tika panākts būtisks progress, taču joprojām ir daudz darāmā. Apzinoties šo faktu, esam sākuši intensīvu darbu ar Padomi, lai līdz 2012. gada beigām novērstu visus neatrisinātos jautājumus, īpaši saistībā

ar vienoto stratēģisko satvaru, finanšu pārvaldību, pārvaldības un kontroles sistēmām, teritoriālo attīstību, informāciju un saziņu, kā arī citiem tehniskiem jautājumiem.

Mēs vēlamies vienoties ar Padomi un panākt vienotu izpratni visās kompetentajās ES iestādēs saistībā ar plānošanas perioda un pārvaldības problēmām, lai atvieglotu dalībvalstu un reģionu sagatavošanās procesu jaunajam periodam.

Kohēzijas politika tiks apspriesta arī Vispārējo lietu padomes sanāksmē oktobrī un decembrī, lai panāktu vienošanos par tiesību aktiem, taču netiks skatīti ar *MFF* sarunām saistītie finanšu jautājumi. Kiprā rīkotās neformālās kohēzijas politikas ministru sanāksmes mērķis ir veicināt pārrunas, kā arī aizsākt diskusiju par jaunās, reformētās politikas ieviešanu.

Īpaši svarīga ir cieša sadarbība ar Eiropas Parlamentu, un mēs vēlamies uzturēt šo saikni visā sarunu procesā. No rudens ir paredzēts rīkot neformālas trīspusējas sarunas, jo visas ieinteresētās personas vēlas panākt maksimāli sekmīgu notikumu attīstību.

Visbeidzot, mēs vēlamies turpināt Dānijas prezidentūras laikā iesākto, lai sekmētu un ieviestu Teritoriālās attīstības programmu 2020.

► **UZZINIET VAIRĀK**
<http://www.cy2012.eu>

▶ EUROPOS TERITORINIS BENDRADARBIAVIMAS 2014–2020 M.

*Green and Blue Space
Adaptation for Urban
Areas and Eco-towns
(2012. gada konkursas
RegioStars)*

DIDESNĖ SVARBA,
DIDESNĖS AMBICIJOS

Europos teritorinis bendradarbiavimas (ETB) tampa vis svarbesnis ir labiau pastebimas sanglaudos politikos kontekste.

Komisijos teisinis pasiūlymas, pagal kurį didinamas bendradarbiavimui skirtas biudžetas ir jis tampa vienu iš dviejų pagrindinių 2014–2020 m. laikotarpio tikslų, yra vienas iš jį pagrindžiančių elementų. Šis pasiūlymas tampa svarbiu įrankiu, stiprinančiu ES teritorinę, ekonominę ir socialinę sanglaudą, taip pat svarbiausiu indėliu į Europos integraciją tarpvalstybiniu mastu. Ekonominio masto priemonės, kurias pasitelkusi ETB ieško tarpvalstybinių iššūkių sprendimų, kuria efektyvius žinių generavimo ir bendrinimo mechanizmus bei tobulina valdymą. Jos bus pristatytos šių metų atvirų durų dienose, kurių viena iš trijų pagrindinių temų bus “Teritorinis bendradarbiavimas: Europos vertybė”.

Teikdama finansinius pasiūlymus Komisija puoselėja dar didesnius lūkesčius, juos galėtų padėti pasiekti tarpvalstybinės, tarptautinės ir tarpregioninės bendradarbiavimo programos. Tam, kad būtų įgyvendinti ETB tikslai, Komisija tiek Europos, tiek nacionaliniu lygiu siekia įtraukti teritorinio bendradarbiavimo koncepciją į strateginį mąstymą bei sprendimus. Turi būti nustatyti bendrosios strateginės

programos ir partnerystės sutarčių bendradarbiavimo prioritetai bei sukurti skirtingų ES finansavimo priemonių koordinavimo veiklos mechanizmai.

Be to, bendradarbiavimo programos turėtų tapti kryptingesnės. Tam, kad tarpvalstybinio ir tarptautinio bendradarbiavimo programų įtaka padidėtų, Komisija siūlo sukcentruoti jų finansavimą tik į keturis strategijos “Europa 2020” teminius tikslus. Tai turėtų būti daroma kartu nustatant konkrečius poreikius ir tarpvalstybinių bei tarptautinių teritorijų potencialą. Tačiau tarpregioniniam bendradarbiavimui teminiai apribojimai netaikomi – jis ir toliau turėtų būti svarbiausia patirties ir geros praktikos mainų priemonė įvairiose strategijos “Europa 2020” temose.

Norėdama palaikyti ETB unikalumą sanglaudos politikos kontekste, Komisija pasiūlė konkretų bendradarbiavimo reglamentą, kuriame nurodomos ir papildomos Bendrųjų nuostatų reglamente ir ERPF reglamente nustatytos taisyklės.

Tarybos derybų metu ES valstybės narės susitarė, kad būtina stiprinti orientaciją į programų rezultatus ir didinti teminę ETB koncentraciją. 2012 m. birželio 26 d. Bendrųjų reikalų taryba pasiūlė suteikti bendradarbiavimo programoms daugiau lankstumo, pasirenkant teminius tikslus:

Haparanda/Tornio, Zviedrija/Somija, Interreg IV/A North

80 % programos finansavimo turi būti sutelkta į keturis teminius tikslus, kaip iš pradžių siūlė Komisija, tačiau likę 20% gali būti naudojami bet kuriems kitiems sąraše esantiems tikslams. Konkretios diskusijos su valstybėmis narėmis apie ETB reglamento nuostatas prasidėjo Kipro prezidentavimo ES laikotarpiu.

Europos Parlamentas taip pat domisi ir palaiko ETB. REGI komitetas 2012 m. birželio viduryje balsavimu pasiūlė padvigubinti bendradarbiavimui skirtą sanglaudos politikos biudžeto dalį: 7% vietoj Komisijos siūlytų 3,5%. Europos Parlamento nariai pasiūlė daugiau nei 250 ETB reglamento pakeitimų.

ETB reglamento projektas suteikia Komisijai priemonių, padedančių įgyvendinant aktus, patvirtinti tarpvalstybinių ir tarptautinių sričių sąrašą paramai gauti, kuri paskirstoma, atsižvelgiant į bendradarbiavimo programą. Komisija jau pradėjo svarstyti problemą ir išsakė savo požiūrį: susitikusi su valstybėmis narėmis Briuselyje 2012 m. birželio 5 d. ji pristatė principus, kaip turėtų būti valdomi geografiniai programų elementai. Kalbėdama apie kritinės masės generavimą ir išteklių taupymą, Komisija užsiminė apie galimybę ateityje sumažinti bendradarbiavimo programų skaičių, pvz., sujungiant mažesnes programas ir įtraukiant tarpvalstybinį bendradarbiavimą į tarptautines programas.

Komisija taip pat pristatė kai kurių tarptautinių programų geografinius scenarijus, kuriuose daugiausia dėmesio skiriama dviem ES makroregioninėms strategijoms ir Kroatijos priėmimui 2013 m. liepą.

Dauguma valstybių narių paprašė tęsti pradėtas programas, pateikdamos argumentų, kad būtina siekti didžiausios naudos iš gero bendradarbiavimo ir didelių investicijų, kurios buvo daromos, pristatant programų įgyvendinimo struktūras ir sistemas. Jų požiūriu, dideli ir radikalūs programų geografijos pokyčiai nėra pageidautini.

► UZZINIET VAIRĀK

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/cooperation/index_en.cfm

10th ANNIVERSARY
European week of regions and cities
OPEN DAYS

▶ EUROPOS REGIONAI IR MIESTAI: POKYČIAI

Jau visą dešimtmetį Europos regionų ir miestų savaitės atvirų durų dienos yra svarbiausias regionų ir vietos savivaldos institucijoms skirtas metinis renginys. Tai yra galimybė tūkstančiams vietinių, regioninių, nacionalinių ir Europos institucijų pareigūnų bei ekspertų susitikti Briuselyje ir visai Europai pristatyti indėlį, kuriuo jie prisidėjo prie savo regiono plėtros, skatindami augimą bei darbo vietų sukūrimą Europoje ir padėdami įgyvendinti ES sanglaudos politiką. Europos Komisijos (Regioninės politikos direktorato) ir Regionų komiteto organizuojamos atvirų durų dienos – tai proga aptarti bendrus regioninės ir vietinės plėtros iššūkius ir aptarti galimus sprendimus.

Dėmesys iššūkiams ir pokyčiams

Šių metų atvirų durų dienos vyksta labai svarbiu metu, kai aptariamas tolesnis sanglaudos politikos vaidmuo ir valdymas bei atsiranda galimybė pradėti diskusiją apie Europos ateitį, jos sanglaudos politiką ir daugiapakopį valdymą.

Sanglaudos politika yra antroji daugiausiai ES biudžeto išlaidų naudojanti sritis, o per ateinančius septynerius metus Komisija siūlo suteikti regionams 336 milijardų eurų.

Vis dėlto politika pertvarkoma į ateities investicijų ir plėtros politiką. Šis perėjimas sutampa su ekonominės, socialinės ir teritorinės plėtros perspektyvos pokyčiu.

Siekiant pažangaus, tvaraus ir integracinio augimo, būsima sanglaudos politika bus labiau suderinta su strategija "Europa 2020", kad žalioji ir pažangusis augimas taptų svarbiausiu visų Europos regionų prioritetu. Per atvirų durų dienas ši tema bus svarstoma 43 darbo grupėse ir seminaruose.

Mūsų bendras siekis – sutelkti visus ES fondus ir priemones, įskaitant tuos, kurie skirti kaimo vietovių plėtrai, žuvininkystei, regioninei ir socialinei plėtrai, pagal integruotąjį teritorinį principą, kad būtų sukurta naujų darbo vietų ir užtikrinta Europos regionų konkurencija.

2012 m. atvirų durų dienų "Europos regionai ir miestai: pokyčiai" seminarai yra suskirstyti į tris temas:

- pažangus ir žalias augimas visiems;
- teritorinis bendradarbiavimas: Europos vertybė;
- rezultatų pateikimas.

Europos augimas ateityje labiausiai priklausys nuo jos regionų ir miestų sugebėjimo kurti inovacijas ir būdus, padedančius skatinti ekologišką (žalią) ir tvarų augimą.

2012 m. atvirų durų dienos mini renginio 10-ąjį jubiliejų. Prisimenant dešimtmetį trukusius debatus ir diskusijas, geriausios praktikos pristatymus ir mainus, diskutuojant apie būsimą Europos sanglaudos politiką bus galima pasidalyti mintimis apie tai, kas gero įvyko per šiuos metus.

Eiropas Reģionu komitejas priekšsēdētājs un Mursijas Reģionālās valdības priekšsēdētājs *Ramon Luis Valcarcel Siso* un Eiropas Komisijas prezidents *Jose Manuel Barroso*.

Prisimenant atvīrū durū dienas: reģiono perspektyva

“2003 m. Katalonija buvo viena iš dešimties reģionū, atrinktū dalyvauti pirmosiose atvīrū durū dienose, – prisimena *Joan Prat i Coll*, Katalonijos Vyriausybės ES delegācijas vadovas. –

Kiekvienas reģionas organizavo seminara, kuriame galējo dalyvauti įvairios suinteresuotosios šalys. Katalonijos Vyriausybē surengē seminara, pristatantį geriausia Europos praktika biokuro srityje. Tai buvo puiki proga, leidžianti dalyviams diskutuoti ir keistis idėjomis šia tema bei užmegzti įdomius kontaktus tolesniems santykiams plėtoti.”

Katalonija kiekvienais metais dalyvavo atvīrū durū dienose, kurios vėliau išsiplėtē ir tapo Europos reģionū ir miestū savaite. “Per šį 10 metų laikotarpį matēme, kaip atvīrū durū dienos tapo svarbiausiu ES metiniu renginiu, stebėjome, kaip nacionalinės, reģioninės ir vietinės valdžios institucijos demonstravo ir aptarinėjo ES sanglaudos politikos valdyma, rezultatus ir perspektyvas. Jos pritraukia daugiau nei 6 000 dalyviū iš visos ES. Atvīrū durū dienose aktyviai dalyvauja daugiau nei 200 Europos reģionū ir miestū.”

Joan Prat i Coll, Katalonijos Vyriausybės ES delegācijas vadovas

Šiais metais Reģioninės politikos direktorato iniciatyva Katalonijos biuras vadovauja atvīrū durū dienū dalyviū akreditavimo centrui, įsikūrusiam *Espai Catalunya Europa*, 227 rue de la Loi, Briuselio Europos kvartalo centre.

“Dėl šios galimybės apie mūsų reģioną sužinos tūkstančiai dalyviū, kurie atvyks į mūsų patalpas atsiimti konferencijų ženklelių,” – sako *Joan Prat i Coll*.

► **UZZINIET VAIRĀK**

<http://www.opendays.europa.eu/>

▶ STRUKTŪRFONDU FINANSĒJUMA PĀRPLĀNOŠANA, LAI PALĪDZĒTU PĀRVARĒT EKONOMISKO KRĪZI

Dalībvalstīs, kuras visvairāk ietekmējusi ekonomiskā krīze, tiek mainīta kohēzijas politikas programmu darbība, lai palīdzētu nepieļaut jaunu problēmu rašanos.

ES kohēzijas politikas satvars ir elastīgs, tāpēc pat jau apstiprinātās programmās var mainīt resursu piešķirumu un noteikt jaunus investīciju mērķus. Tā arī pieļauj veikt plašāku finansējuma pārplānošanu, ja to apstiprina Eiropas Komisija.

ITĀLIJĀ lielākā tēriņu prioritāšu noteikšana sākās 2011. gada nogalē, un tagad ir pārplānota gandrīz puse no 8 miljardu lielā struktūrfondu finansējuma, lai nodrošinātu stratēģisku atbalstu, īpaši Itālijas dienvidu reģioniem (Kalabrijai, Kampānijai, Apūlijai, Sicīlijai, Bazilikatai, Sardīnijai, Molizei, Abruco). Itālijas valsts iestāžu izstrādātajā pieejā ir ņemti vērā galvenie reformētās kohēzijas politikas aspekti un principi, ko Komisija ir ierosinājusi 2014.-2020. gada plānošanas periodam. Itālijas rīcības plāns paredz palielināt fondu finansējuma izmantošanu un koncentrēt resursus izaugsmes un sociālās iekļaušanas veicināšanai. Tiek paredzēts pārplānot vēl nesaņemto struktūrfondu finansējumu 3,6 miljardu eiro apmērā, to piešķirot izglītībai (330 skolām), digitālajām programmām (nacionālais platjoslas izstrādes plāns) un jaunu darba vietu izveidei (arodmācības, nodokļu atvieglojumu sistēma).

Otrajā posmā valsts nacionālo programmu prioritāte būs samazināt pilsoņiem pieejamo iespēju nevienlīdzību un sekēt lielāku sociālo iekļaušanu.

Barroso iniciatīva

Eiropas Padome 2012. gada janvārī apstiprināja struktūrfondu pārplānošanu, lai novērstu konkrētas problēmas saistībā ar jauniešu bezdarbu un sniegtu plašāku atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem jaunu darba vietu izveidē.

Barroso iniciatīva saistībā ar jauniešu bezdarba samazināšanu un mazo un vidējo uzņēmumu finansēšanu tiks īstenota 2012. un 2013. gadā, un tā sākotnēji ir paredzēta astoņām

dalībvalstīm, kurās jauniešu bezdarba līmenis ir visaugstākais, – Grieķijai, Īrijai, Itālijai, Latvijai, Lietuvai, Portugālei, Slovēnijai un Spānijai.

Ir izveidotas rīcības grupas, kurās darbojas valstu un Eiropas Komisijas pārstāvji. Šo grupu mērķis ir noteikt jomas, kurās jāmaina finansējuma fokuss, un šajās valstīs ir paredzēts pārplānot aptuveni 7,3 miljardus eiro lielu struktūrfondu finansējumu.

Atbalsts mazajiem un vidējiem uzņēmumiem

Mazajiem uzņēmumiem visā Eiropā nemitīgi rodas finansējuma problēmas, un šo situāciju ir īpaši saasinājusi ekonomiskā krīze un kredītu pieejamības samazinājums. Nesekmīgās pārplānošanas rezultātā līdz 2010. gada beigām aptuveni 8,1 miljards eiro (ERAF un valstu ieguldījums) tika piešķirts vairāk nekā 300 pamatkapitāla, garantiju un aizdevumu instrumentiem, lai sniegtu finansiālu atbalstu mazajiem un vidējiem uzņēmumiem visā ES. Līdz šim, izmantojot šos finanšu instrumentus, kas tagad veido vairāk nekā 10% no ERAF tiešā atbalsta uzņēmumiem, ir radīts vai saglabāts aptuveni 90 000 darba vietu.

Barroso iniciatīvā lielāka uzmanība ir pievērsta tam, kā, izmantojot ES atbalstītus finanšu instrumentus, vienkāršot to MVU piekļuvi finansējumam, kas atrodas reģionos ar visaugstāko jauniešu bezdarba līmeni.

GRIEĶIJAS, SLOVĀKIJAS, LATVIJAS un LIETUVAS mazajiem un vidējiem uzņēmumiem ir piešķirts vismaz 5,1 miljardu eiro liels finansējums. Tas palīdz sniegt atbalstu 5 000-6 000 mazajiem un vidējiem uzņēmumiem, garantējot komerciālo izaugsmi un nodrošinot darba vietas.

PORTUGĀLĒ tiks atbalstīti aptuveni 4 000 MVU, kopumā ieguldot 1,13 miljardus eiro. Finansējumu nodrošinās ERAF, Eiropas Investīciju banka (EIB) un privātais sektors.

SPĀNIJĀ ir pārplānots finansējums 157 miljonu eiro apmērā, lai izveidotu pagaidu darba kapitāla fondu, kas paredzēts novatorisku MVU finansēšanai.

GRIEKIJĀ būs pieejams jauns likviditātes instruments, kura rīcībā būs 500 miljonu eiro, lai garantētu EIB aizdevumus Grieķijas mazajiem un vidējiem uzņēmumiem.

Paredzams, ka 56 000 MVU gūs labumu no finansēšanas prioritāšu pārplānošanas.

Jauniešu bezdarba līmeņa samazināšana

Saskaņā ar aprēķiniem aptuveni 5 miljoni jauniešu ES pašlaik ir bez darba, un viņu skaits turpina pieaugt. Jauniešu bezdarba līmenis Īrijā sasniedz 30%, Grieķijā – 43%, Spānijā – gandrīz 50%, savukārt ekonomiskā izaugsme nav pietiekama, lai novērstu šo iedzīvotāju sektora problēmu. Komisijas iniciatīva īpašu uzmanību pievērš jauniešiem, kuri nestrādā, neizglītojas vai nemācās, kā arī jaunu darba vietu izveidei. Mērķis ir sekmēt jauniešu nodarbinātību, plašāk un mērķtiecīgāk izmantojot Eiropas Sociālo fondu (ESF) un Eiropas Reģionālās attīstības fondu (ERAF).

SPĀNIJĀ 135 miljoni eiro ir novirzīti valsts nodarbinātības dienestam, lai palīdzētu jauniešiem atrast darbu.

ĪRIJĀ 25 miljoni eiro ir novirzīti integrētajai programmai *Youthreach*, kas sniedz izglītības, apmācības un darba pieredzes gūšanas iespējas jauniešiem, kuri ir priekšlaicīgi pārtraukuši mācības, nesaņemot kvalifikāciju vai neapgūstot arod mācības.

ARĪ ITĀLIJĀ sāktā vērienīgākā finansējuma pārplānošana ir vērsta uz jauniešu bezdarba līmeņa samazināšanu un ietver nodarbinātības plānu finansēšanu Sicīlijā, kas sniegtu labumu aptuveni 50 000 jauniešu un jaunas izglītšanās iespējas 65 300 studentiem no dienvidiem. Turklāt ir ierosināta arī vērienīga iniciatīva (311 miljonu eiro apmērā), lai novērstu priekšlaicīgu mācību pārtraukšanu, un tiek novirzīts arī papildu finansējums (100 miljonu eiro apmērā), lai atbalstītu jauniešu ieceres uzņēmējdarbībā.

ECFIN IZPĒTES DATI LIECINA PAR POZITĪVU KOHĒZIJAS POLITIKAS IETEKMI

Saskaņā ar Eiropas Komisijas Ekonomikas un finanšu lietu ģenerāldirektorāta (ECFIN ĢD) veikto izpēti kohēzijas politikas ietekme uz dalībvalstu ekonomiku kopumā ir pozitīva.

ECFIN ĢD rīcībā ir makroekonomikas politikas analīzes modelis *QUEST III* un pētījums, kas liecina, ka 2000.-2006. gada kohēzijas politikas programmas (t.i., no 2000. gada līdz 2009. gadam) 27 ES dalībvalstu kopējo IKP palielināja par 0,2%. Tiek paredzēts, ka līdz 2020. gadam šis kāpums divkārsosies, šādi parādot kohēzijas politikas programmu iespaidā sasniegtos ekonomikas struktūras uzlabojumus.

ECFIN ĢD ekonomisti norāda, ka, pateicoties pozitīvajai ietekmei uz tirdzniecību, ES var labāk funkcionēt ar kohēzijas politiku nekā bez tās.

Komisārs apmeklēja jauno Vīnes Centrālo staciju, kas kļūs gan par pasažieru, gan kravu pārvadājumu vārtiem uz visu Donavas reģionu.

► ES STRATĒGIJA DONAVAS REĢIONAM: VIENS DARBĪBAS GADS

Pēc viena stratēģijas darbības gada komisārs *Johannes Hahn* ieradās vairākās šī reģiona valstīs, lai uz vietas novērtētu sasniegto progresu.

Makroreģionālā pieeja Donavas reģionam

ES stratēģija Donavas reģionam (*EU Strategy for the Danube Region – EUSDR*) tika sākota 2011. gada jūnijā, un šis ir otrais lielākais ES sadarbības projekts, kurš izstrādāts pēc Baltijas jūras reģiona darbību parauga un kurā ministri un politikas veidotāji īsteno politikas, programmas un projektus saistībā ar vairākām bieži sastopamām problēmām.

Tā kā šajā reģionā atrodas gan visbagātākās, gan visnabadzīgākās Eiropas teritorijas, šajā ekonomiskās krīzes periodā ir ļoti svarīgi sadarboties visām Donavas reģiona valstīm, lai maksimāli palielinātu reģiona iespējas un sekmētu attīstību un darba vietu izveidi. *EUSDR* palīdz to īstenot, un reģiona

rīcības plānā ir noteiktas konkrētas darbības un projekti, piemēram, savstarpējās sadarbības uzlabošana, tostarp attiecībā uz Donavas kuģniecības iespējām, inovāciju sekmēšana, daloties pieredzē par labo praksi, sadarbības tīklu veidošana un kopīgas iniciatīvas, kā arī konkurētspējas palielināšana, saistot uzņēmumus.

Atskaite par pirmajiem rezultātiem

No 27. jūnija līdz 1. jūlijam komisārs *Johannes Hahn* devās braucienā no Vīnes uz Sofiju un ieradās septiņās dalībvalstīs. Dodoties braucienā pa Austriju, Slovākiju, Ungāriju, Horvātiju, Serbiju, Rumāniju un Bulgāriju, mērķis bija novērtēt programmas sasniegumus, uz vietas labāk saprast aktuālās problēmas un noteikt jomas, kas jāuzlabo.

Tiekoties ar politikajiem pārstāvjiem un citām ieinteresētajām personām, tika secināts, ka jau šobrīd stratēģija ir radījusi jaunu dinamiku, kas sekmē dažus svarīgus rezultātus. To

atspoguļo daži no apskatītajiem projektiem, kas minēti šajās lappusēs:

- upes pārvaldības projekts Vīnes tuvumā; šajā projektā tiek izmantotas jaunas metodes, kā uzlabot kuģniecību un vienlaikus aizsargāt apkārtējo vidi, izmantojot datora modelēšanas iespējas un videi draudzīgu, nepieblīvētu infrastruktūru;
- mūsdienīga notekūdeņu apsaimniekošanas un atjaunojamu resursu enerģijas (biogāzes) projekti Ungārijā;
- konference par pārrobežu sadarbību inovāciju īstenošanā ar ieinteresētajām personām no Rumānijas un Bulgārijas;
- mācības par koordinētu rīcību ārkārtas situācijā ar Bulgārijas, Rumānijas, Serbijas un Austrijas pārstāvju piedalīšanos; tajās tika parādīts, kā efektīvi kopīgi izmantot aprīkojumu un saskaņoti rīkoties.

Kohēzijas politika un makroreģionālās stratēģijas

Makroreģionālo pieeju īsteno tās dalībvalstis (un citas valstis, kas nav dalībvalstis), kuras saista ģeogrāfiskie faktori. Šī pieeja ļauj maksimāli palielināt kohēzijas un citu ES politiku ietekmi uz ekonomiskajām, sociālajām un vides norisēm. Pēc iespējas ciešāka sadarbība stratēģiskās plānošanas un ES līdzekļu izvietojuma jautājumos sniegs būtisku ieguldījumu stratēģijas "Eiropa 2020" īstenošanā attiecībā uz pieredzes apmaiņu par labo praksi, sadarbības tīklu un kopīgu iniciatīvu izveidi ekonomiskās izaugsmes un darba vietu izveides sekmēšanai, kvalificēta darbaspēka aizplūšanas mazināšanu, kooperatīvu un ilgtspējīgu attīstību, kā arī administratīvās kapacitātes uzlabošanu.

Līdz ar to Komisija piedāvā no 2014. gada līdz 2020. gadam ieviest makroreģionālās stratēģijas visā programmas veidošanas procesā (pēc nepieciešamības vienotajā stratēģiskajā shēmā, partnerības līgumos un visās darbību programmās).

Nākamās darbības

2012. gada novembrī Komisija un Bavārijas varas iestādes rīkos pirmo ikgadējo forumu par stratēģiju. Šajā forumā varēs novērtēt līdzšinējo paveikto darbu, atklāt stratēģijas pievienoto vērtību, informēt sabiedrību un sekmīgāk plānot nākamās darbības. Visas ieinteresētās personas tiek aicinātas izteikt priekšlikumus un idejas.

Pabeigt Vidina-Kalafata tilta celtniecību, kas savieno Bulgāriju un Rumāniju, ir plānots 2012. gada beigās. Šis tilts ir daļa no Eiropas transporta tīkla, kas atvieglos transporta savienojumus starp Bulgārijas ziemeļrietumiem, Rumānijas dienvidrietumiem un Ungārijas austrumiem.

Komisārs J. Hahn apmeklēja uzņēmējdarbības inkubatoru un zinātnes parka projektus Osijekā (Horvātija) un Novi Sadā (Serbija), kuros tiek radītas jaunas izpētes, inovācijas un uzņēmējdarbības iespējas.

Komisārs J. Hahn devās arī uz Šengenas zonas upes robežšķērsošanas punktu starp Ungāriju un Horvātiju Mohāčas ostā. Šeit vienuviet pieejama visjaunākā informācijas kopīgošanas tehnoloģija, kas vienkāršo mobilitāti un tirdzniecības iespējas, kā arī uzlabo drošību.

► UZZINIET VAIRĀK

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/index_lv.cfm
<http://danube-region.eu/>
<http://balticsea-region-strategy.eu/>

Kopējās izmaksas:
EUR 465 140 000
ES ieguldījums:
EUR 119 726 000

▶ LEJASSILĒZIJA, POLIJA

▶ ENERGORESURSU DROŠĪBAS DĒĻ TIEK PAPLAŠINĀTA GĀZES KRĀTUVE

Noslēdzoties trīs gadu paplašināšanas projektam, Polijas dienvidrietumos ir atklāta un darbojas plaša jauna pazemes gāzes krātuve. Vežhovices krātuve, kuras darba tilpums ir līdzvērtīgs 480 000 olimpisko peldbaseinu, palīdzēs nodrošināt enerģijas drošību gan valsts, gan ES līmenī.

Vežhovice atrodas Lejassilēzijā, aptuveni 40 km uz austrumiem no Vroclavas. Šis reģions ir pazīstams ar plašām un bagātīgām dabasgāzes ieguves vietām. Šeit gāze tika ražota vairāk nekā 20 gadu līdz 1995. gadam, kad šīs krātuves rezervuāri nolietojās. Šodien, pateicoties rezervuāra un tā infrastruktūras izmaiņām, krātuve tiek izmantota, lai glabātu gāzi ar augstu metāna saturu.

Projekts, kuru daļēji finansēja ES, sākās 2009. gada martā, un tā laikā dabasgāzes rezervuārs tika pārbūvēts par gāzes krātuvi. Mūsdienīga tehnoloģija – jauni vai uzlaboti kompresori, akas un cauruļvadi – garantē maksimālu energoefektivitāti, kā arī nodrošina nepieciešamos gāzes ieplūdes un izplūdes procesus. Būvniecības un inženierijas darbu izpildi saskaņā ar visstingrākajām vides prasībām uzraudzīja uzņēmums *Polish Oil and Gas Company (PGNiG)* – valsts lielākais naftas un gāzes uzņēmums

Divreiz lielāka ietilpība

Gāzes krātuves ietilpība ir palielināta vairāk nekā par divām reizēm – no 575 milj. kubikmetru līdz 1,2 mljrd. kubikmetru. Līdz ar to katru dienu var izsūknēt aptuveni 4,8 milj. m³. Nākamo gadu laikā ir plānots vēl vairāk palielināt krātuves ietilpību.

“Šis ieguldījums Vežhovicē ir ļoti svarīgs, jo tas ļauj Polijai uzturēt pietiekamus gāzes krājumus”, stāsta Polijas Reģionālās attīstības ministrijas pārstāvis *Robert Kałuža*. “Tas ir ļoti svarīgi, runājot par sezonālām patēriņa svārstībām vai situācijās, kad gāzes piegāde tiek īslaicīgi samazināta vai pārtraukta. Infrastruktūra ir arī svarīga ES stratēģijai saistībā ar energoresursu drošību un vienota gāzes tirgus izveidi.”

Saskaņā ar ES plāniem Polija ir izvirzījusi mērķi palielināt pazemes dabasgāzes krātuves ietilpību par gandrīz 60%. Šobrīd ES finansējumu saņem trīs gāzes krātuves – Vežhovicē, Starahovicē un Kosakovo Vislielākā no tām ir krātuve Vežhovicē.

▶ UZZINIET VAIRĀK
<http://www.osm.pgnig.pl/>

▶ BRNO, ČEHIJA

▶ JAUNU MATERIĀLU IZVEIDE, IZMANTOJOT NANOTEHNOLOĢIJU

Tā kā nanotehnoloģijā darbības tiek veiktas ar atomiem un molekulām, tās ar neapbruņotu aci nav redzamas. Taču materiālu modificēšanas un jaunu materiālu izstrādes iespējas tik atšķirīgos sektoros kā veselības aprūpe un rūpniecība liecina par šīs tehnoloģijas būtisku ietekmi. Jauna reģionālā pētniecības un attīstības centra izveide Brno sekmē šīs tehnoloģijas attīstību, jaunu risinājumu izstrādi un nākamo ekspertu izglītošanu šajā nozarē.

Nanotehnoloģiju var izmantot, lai radītu materiālus ar unikālām funkcijām. Tie var aizstāt pašreiz ražotos materiālus, kas, iespējams, nav videi draudzīgi un ekonomiski izdevīgi. Tieši tāpēc nanotehnoloģijas izpēte kļūst par arvien svarīgāku prioritāti Čehijā un visā ES.

Reģionālais pētniecības un attīstības centrs, kurā tiek iegūta ekonomiski izdevīga plazma un apstrādāta nanotehnoloģijas materiālu virsma, atrodas valsts otrajā lielākajā pilsētā Brno. Projektu daļēji finansē Eiropas Reģionālās attīstības fonds, un tā mērķis ir izveidot centru, kas atbilstu arvien pieaugošajam novatorisku rūpniecības uzņēmumu pieprasījumam saistībā ar ražošanas procesiem, kuros iesaistīta izstrāde un mūsdienīgu nanotehnoloģijas risinājumu izmantošana, taču kuriem ir nepieciešami minimāli ieguldījumi un darbības izmaksas, kā arī minimāla iejaukšanās pašreizējos ražošanas procesos.

Materiālu virsmu īpašību maiņa

“Darbs un pētījumi Masarikas universitātes Fiziskās elektronikas institūta Dabaszinātņu fakultātē turpinās jau vairāk nekā 50 gadu,” stāsta projekta īstenošanas komandas dalībnieks *Jan Čech*. Viņš atzīst, ka pašlaik izstrādātā plazmas tehnoloģija ļauj koriģēt un modificēt materiālu virsmas. Ir izstrādāti, piemēram, izturīgāki līmētie savienojumi, uzlabotas kvalitātes tintes vai krāsu izdrukas, plānāki finieri, kas garantē lielāku materiāla izturību pret skrāpējumiem. Šie visi materiāli ir bioloģiski saderīgi, un tiem ir antibakteriālas īpašības. “To var panākt ar aukstu elektrisko plazmu, kas

ģenerēta, izmantojot atmosfēras spiedienu,” stāsta *Jan Čech* un piebilst, ka plazmu bieži vien dēvē par ceturto vielas agregātstāvokli, jo tā nav ne cieta, ne šķidra, ne gāzveida.

Brno centrā izstrādāto tehnoloģiju izmanto tradicionālajās Čehijas rūpniecības nozarēs, piemēram, tekstilizstrādājumu ražošanā, stikla ražošanā vai mašīnbūvē, kā arī elektronikas ražošanas nozarē visā pasaulē. Centrs nodrošina arī apmācību jauniem speciālistiem, kas vēlas savu karjeru saistīt ar nanotehnoloģiju un plazmas tehnoloģiju.

Kopējās izmaksas:
EUR 10 706 000
ES ieguldījums:
EUR 7 581 000

▶ UZZINIET VAIRĀK

<http://www.nanocontact.cz/en/home>

▶ ZIEMEĻU ATTĀLĀKO REĢIONU PROGRAMMA (NORTHERN PERIPHERY PROGRAMME – NPP)*

▶ LAUKU BIOENERĢIJAS TIRGU SEKMĒŠĀNA

Eiropas ziemeļu attālākajos lauku reģionos ir pieejami dažādu populāciju atjaunojami enerģijas avoti, īpaši koksnes un jūras biomasā. Transnacionālajā projektā ir iesaistītas četras valstis, un tā mērķis ir izveidot augošus vietējos degvielas tirgus, kuri izmantotu šos atjaunojamus resursus.

ES arvien pieaug interese par biomasu, un mērķis ir 2020. gadā 20% no patērētās enerģijas iegūt no atjaunojamiem enerģijas avotiem. Projektā par reģionālajām pieejām vietējo atjaunojamo enerģijas risinājumu attīstīšanai (*Regional Approaches to Stimulating Local Renewable Energy Solutions – RASLRES*) tiek meklēti veidi, kā Eiropas ziemeļu attālākajos lauku reģionos palielināt vietēji saražoto bioenerģijas resursu izmantošanu un patērēšanu. Tas vietējām kopienām nodrošinās būtiskas ekonomiskās, sociālās un vides priekšrocības.

Projektā ir iesaistīti partneri no Īrijas, Ziemeļīrijas, Skotijas un Zviedrijas. Projekta dalībnieki kopīgi meklē veidus, kā izveidot atjaunojamo enerģijas resursu tirgu no vietējās augsnes, jūras biomasas (jūraszālēm) un niedru Kanāriju spulgzāles – tā ir enerģijas resursa kultūra, kas plaši izplatīta Eiropas ziemeļos. “Mēs vēlamies radīt vietējās darba vietas, izmantojot vietējo enerģiju,” stāsta projekta galvenā partnera – Rietumu attīstības komisijas (Īrija) – vadītāja vietas izpildītājs *Ian Brannigan*.

Tiešsaistes bioenerģijas rīks *Bioenergy Tool*

Šī stratēģiskā projekta unikālā iezīme ir koncentrēšanās uz pilnīgu piegādes ķēdi. Tas nozīmē, ka visi dalībnieki no piegādātājiem līdz pat lietotājiem var būt pārliecināti, ka biodegviela tiks ražota pietiekami augstā kvalitātē un apjomā, lai veicinātu pašpietiekamus vietējos atjaunojamo enerģijas resursu tirgus.

Projekta jaunais tiešsaistes rīks *Bioenergy Tool*, ko ieviesa Īrijas Vides ministrija, ir pirmais solis ceļā uz šādas pārlicēbas nostiprināšanu. Tas ir paredzēts enerģijas piegādātājiem

Kopējās izmaksas:
EUR 2 881 500
ES ieguldījums:
EUR 1 728 900

un lietotājiem visās četrās partnervalstīs un nodrošina vietēju, reģionālu un valsts līmeņa informāciju par koksnes degvielu, jūras biomasu un niedru Kanāriju spulgzāli.

“Rīks *Bioenergy Tool* atbalsta lēmumu pieņemšanu, lai vēl vairāk sekmētu pāreju no degzrakteniem iegūtās enerģijas uz plašāku atjaunojamo enerģijas resursu izmantošanu”, stāsta NPP sekretariāta vadītājs Nicolas Forsling. Šajā rīkā ir bioenerģijas kalkulators, kas lietotājiem parāda aptuvenus finanšu un emisiju ietaupījumus, kādi varētu rasties, ja enerģija tiktu iegūta nevis no degzrakteniem, bet gan no biodegvielas.

▶ UZZINIET VAIRĀK

<http://www.raslres.eu/bioenergy-tool/>

* Īrija, Apvienotā Karaliste un Zviedrija

▶ UMBRIJA, ITĀLIJA

▶ SALOCĪTU APĢĒRBU SISTĒMA PIESAISTA GLOBĀLU UZMANĪBU

Apjomīga apģērbu pārvietošana un izdale var būt laikietilpīgs process. Uzņēmums Umbrijā piedāvā šīs problēmas risinājumus un katru gadu saražo aptuveni 700 automatizētas sistēmas. Jaunākais sasniegums ir salocītu apģērbu izdales sistēma, kas nosaka vēl augstāku nozares jaunievedumu standartu.

Uzņēmums *Metalprogetti Spa* atrodas Perudžā un specializējas pakārtu apģērbu pārvaldības un izdales sistēmu ražošanā. Tā sistēmas tiek pārdotas visā pasaulē un lietotas dažādos sektoros, sākot no ķīmiskās tīrīšanas līdz pat rūpnieciskajai veļas mazgāšanai.

Apģērbu pārvaldības sistēmas var radīt dažādas problēmas uzņēmumiem un rūpnīcām īpaši tad, ja katrs apģērba gabals ir jāglabā un jāšķiro atsevišķi. Uzņēmums *Metalprogetti* cenšas vienkāršot šos procesus, ieviešot automatiskus risinājumus. Ikvienu sistēmu var modulēt un pielāgot katra klienta vajadzībām.

Lai saglabātu savu konkurētspēju, uzņēmums lielu uzmanību velta pētniecībai un attīstībai. Tam ir sava laboratorija ar deviņiem pilna laika darbiniekiem, un uzņēmums sadarbojas ar Perudžas universitātes Inženierzinātnes nodaļu. Uzņēmumam *Metalprogetti* pieder vairāk nekā 40 ekskluzīvi patenti, kas iegūti, pateicoties unikālas tehnoloģijas izmantošanai ražošanā.

Automātiska apģērbu locīšana

Pētniecības projekts "Novatoriskas salocītu apģērbu izdales sistēmas izveides izpēte" ieguva Eiropas Reģionālā attīstības fonda atbalstu, un to finansēja Umbrijas reģions. Tā rezultātā tika izveidota speciāla sistēma salocītu apģērbu izdai. Šī sistēma ir paredzēta slimnīcām, pētniecības institūtiem, dienestiem, kas nodrošina aprūpi mājās, veselības kūrortiem, rūpnīcām utt. Visās šajās vietās darbiniekiem ir jāvalkā formastērps un personiskās aizsardzības aksesuāri.

Kopējās izmaksas:

EUR 242 700

ES ieguldījums:

EUR 84 900

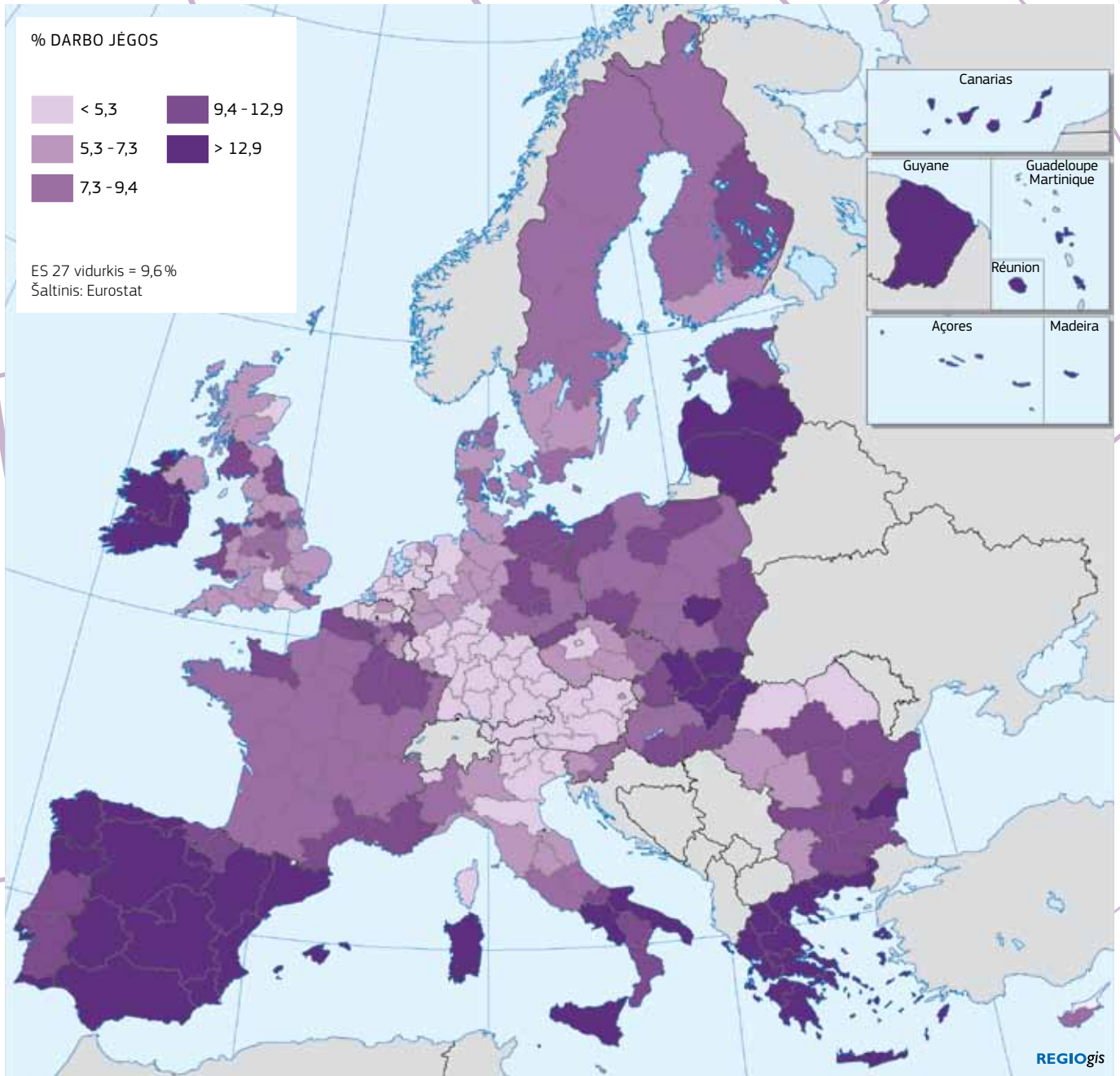
"Tagad šī salocītu apģērbu izdales sistēma formastērpu izdai un nodošanai tiek pārdota visā pasaulē," stāsta Eiropas Komisijas Reģionu politikas ģenerāldirektorāta pārstāvis *Dr. Willebrord Sluijters*, kurš nesen apmeklēja rūpnīcu. "Tas samazina darbības laiku līdz minimumam, novērš nepieciešamību darbiniekiem veikt pārbaudes, šķirot un kārtot."

Jaunā sistēma nodrošina ērtu apģērbu un citu vienību paņemšanu un nodošanu. Tā arī nodrošina 100% uzticamu darbību izsekošanu, jo var uzraudzīt, cik vienību katra persona ir paņēmusi. Turklāt izdales sistēma var arī darboties ar salocītiem apģērbiem un/vai priekšmetiem, kas nav iesaiņoti. Līdz ar to nav jāveido speciāla iesaiņošanas līnija, un var arī ērti pārvaldīt tādu vienību piegādi, ko nevar iesaiņot izmēru vai formas dēļ.

▶ UZZINIET VAIRĀK

<http://www.metalprogetti.it>

▶ NEDARBO LYGIS, 2011 M.

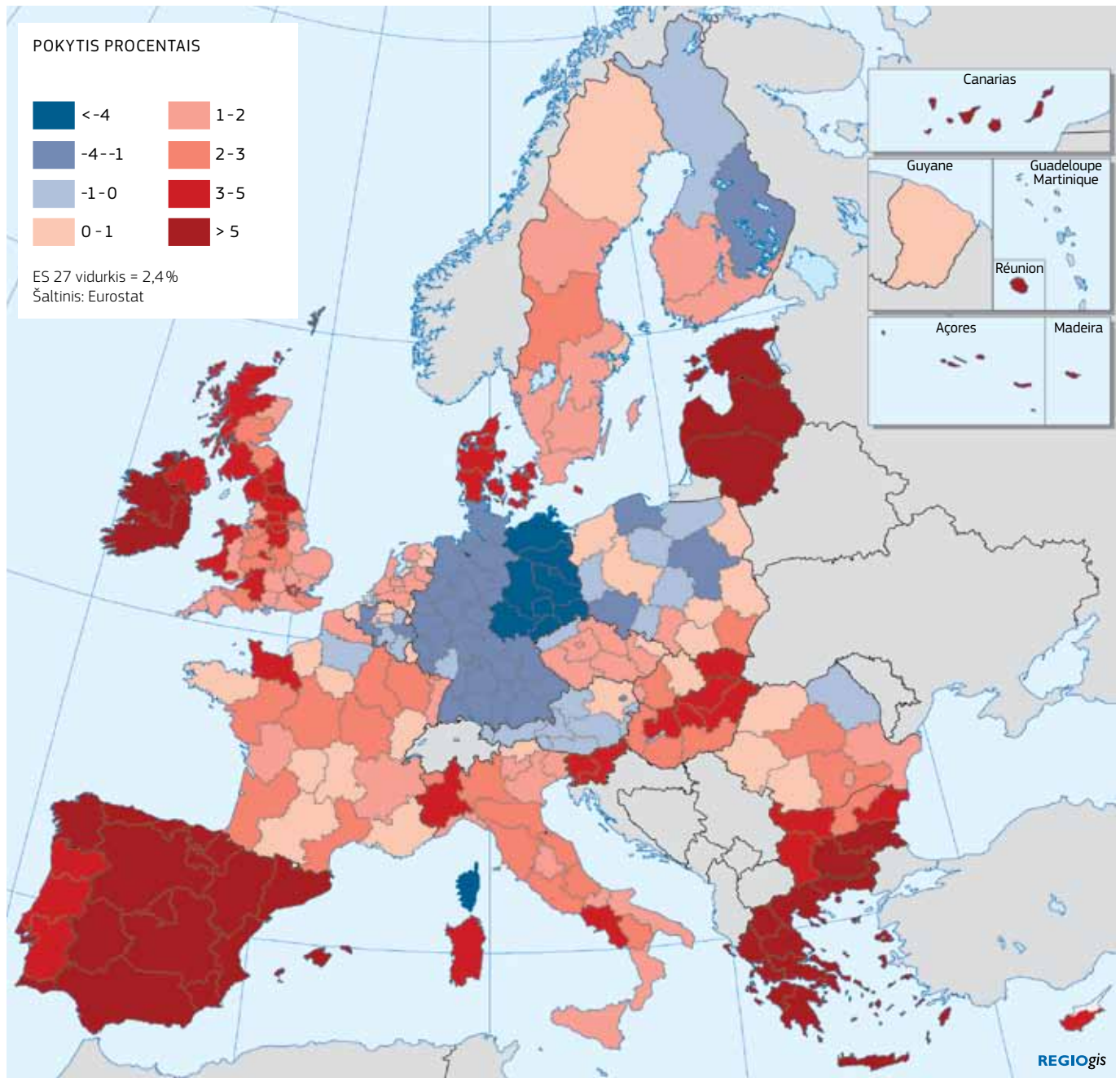

© Administrativo robežu asociacija EuroGeographics

Nedarbo lygis 27 ES regionuose labai skiriasi. Viename iš trijų regionų nedarbo lygis viršija 10%. Didžiausias nedarbas užregistruotas Ispanijos ir Graikijos regionuose ir Prancūzijos departamentuose. Iš 41 regiono, kuriuose nedarbo lygis viršija 15% (skaičius padidėjo nuo 26 regionų 2010 m.) dauguma yra

šiose trijose valstybėse narėse. 46 regionuose, kurių daugiausia yra Austrijoje, Vokietijoje, Belgijoje ir Olandijoje, užregistruotas nedarbo lygis yra mažesnis nei 5% – regionų skaičius padidėjo nuo 34 (2010 m.).

▶ NEDARBO LYGIO POKYTIS, 2007-2011 M.

Nuo 2007 iki 2011 m. nedarbo lygis pakilo trijuose iš keturių regionų. Europos ekonominė krizė ypač stipriai palietė Ispanijos, Graikijos, Airijos regionus ir Baltijos šalis, kurių kai kuriose vietovėse nedarbo lygis padidėjo daugiau

nei 5 procentais. Tuo tarpu tam tikruose Vokietijos regionuose, ypač rytiniame *Länder* (iš dalies dėl darbo jėgos mobilumo), Austrijoje, Belgijoje, Lenkijoje ir Suomijoje nedarbo lygis sumažėjo.

▶ VIETĒJĀS ATTĪSTĪBAS PIEEJA LABĀKAI TERITORIĀLAI KOHĒZIJAI

PĒDĒJĀ NOVĒRTĒJUMA SECINĀJUMI

Vietējās attīstības pieejas un vietējās partnerības ir galvenais nākotnes kohēzijas politikas elements. Nākamajā programmas plānošanas periodā vietējās iesaistītās personas var izmantot sabiedrības virzītu vietējo attīstību, integrētos teritoriālos ieguldījumus un novatoriskas darbības pilsētvidē, lai veicinātu integrētu teritoriālās attīstības pieeju.

Pēdējo novērtējumu – “Vietējās attīstības pieejas ieguldījums intervences pasākumu nodrošināšanā iepriekšējos divos programmas plānošanas periodos 2000.-2006. gadā un 2007.-2013. gadā”, ko līdzfinansēja Eiropas Reģionālās attīstības fonds (ERAF), – veica IRS (*Istituto per la Ricerca Sociale*) un IGOP (*Institut de Govern i Politiques Publiques*). Tajā tika pētīta piecu reģionu pieredze (sk. 1. ierāmēto tekstu), lai novērtētu vietējās attīstības pievienoto vērtību, efektīvi īstenojot kohēzijas politiku. Tajā tika akcentētas šādas pieejas iespējas un ierobežojumi, kā arī sniegti noderīgi priekšlikumi nākotnei.

Novērtējumā ir pārskatīta vietējās attīstības dokumentācija un akcentētas visbiežāk izmantotās vietējās attīstības pieejas (*local development approaches – LDA*), katras pieejas priekšrocības un trūkumi, kā arī sekmīgai ieviešanai nepieciešamā institucionālā kapacitāte. Novērtējot tās 38 darbības programmas, kurās vislielākais ERAF resursu apjoms tika novirzīts teritoriālajai politikai, tika analizēti LDA darbības veidi dažādās teritorijās, un no šīm programmām tika atlasīti pieci gadījumu izpētes analizēšanas piemēri. Katrā reģionālajā gadījuma izpētē ir analizēta saikne starp galvenajām iesaistītajām personām un noteikta pārvaldības struktūra, kas ir būtisks LDA aspekts.

Šajos reģionos tika novērotas vairākas kopējas LDA iezīmes:

- koncentrēšanās uz mazāk attīstīto apgabalu sociālo un ekonomisko pilnveidošanu;
- atsauce uz konkrētu teritoriju;
- dažādu sektoru politiku integrēšana;
- daudzu iesaistīto personu mobilizēšana arī vietējā līmenī.

Kadisa

PĒTĪJUMĀ UN SAŠAURINĀTĀJĀ GADĪJUMU IZPĒTĒ APLŪKOTI PIECI NUTS 2* REĢIONI, LAI NOTEIKTU LABAS PRAKSES PIEMĒRUS:

- *URBANA CADIZ Project*, Andalūzija (Spānija)
- Projekts vietējās apkārtnes mātēm, Berlīne (Vācija)
- Integrētas pilsētvides attīstības programma, ziemeļrietumu reģions (Čehija)
- *PIT 1 Tavoliere*, Apūlija (Itālija)
- *WCVA* kopienas ietekmes izveide, Rietumvelsa un ielejas (Apvienotā Karaliste)

* Statistiski teritoriālo vienību klasifikācija

Berlīne

Pētījumā par LDA un intervencēm, ko līdzfinansēja ERAF, tika secināts:

- Tiek sekmēta *vietējo varas un pašvaldības iestāžu nozīme*. Visizplatītākajā LDA iestāžu darbības kārtībā pašvaldības iestādes tiek iesaistītas Eiropas kohēzijas politikas plānošanā un īstenošanā.
- Nepieciešams laiks. Programmu *nepārtrauktai darbībai* ir ļoti būtiska nozīme no teritoriālā, tematiskā un pārvaldības aspekta.
- Modelis "*Tikai LDA*" darbojas labāk, ja viens no tā mērķiem un galvenajiem intervences veidiem ir *ietekmes izveide*. Ir jāatbalsta pamatlīmenī iesaistītās personas (t.i., mazas nevalstiskas organizācijas, sociālie uzņēmumi, mikrouzņēmumi) un projektu darbinieki, kā arī jāpalīdz viņiem iegūt nepieciešamo ietekmi, lai sekmētu kopienas attīstību.

Novērtējums mudina domāt, ka dokumenta noteikumos par sabiedrības virzītu vietējo attīstību (kopīgo noteikumu regulas 28.-31. pantā) ir atspoguļots tikai viens iespējamais veids, kā īstenot vietējās attīstības pieeju un gūt priekšrocības, ko sniedz pastiprināta uzmanība teritoriālajam aspektam, politikas integrēšanai un iesaistīto personu iesaistīšanai. Atšķirīgos apstākļos ir iespējami citi alternatīvi varianti.

"LDA tiek īstenota dažādās formās un veidos, un to nevar ierobežot tikai līdz vienam modelim, vadoties pēc principa, ka viena pieeja der visām situācijām."

Pētījumā ir akcentēti trīs galvenie LDA modeļi:

- **Tikai LDA:** fokuss uz nelielu teritoriju, integrēta tematiska pieeja un iekļaujoša partnerība.
- **Korektīvas darbības sektoru politikā:** fokuss uz lielu vai mazu teritoriju, viens tematisks fokuss, partnerība gan kā līdzeklis, gan kā mērķis.
- **LDA reģionālajā politikā:** plašāks reģionālais fokuss, integrēta pieeja, stratēģiska partnerība.

Novērtējumā secināts, ka nepieciešamas jaunas novērtēšanas pieejas un rīki, lai analizētu pieejas starpposma mērķus – integrāciju un partnerību –, kā arī vispārējo LDA sniegumu.

► UZZINIET VAIRĀK

Ziņojuma pilno versiju var lejupielādēt šeit:
http://ec.europa.eu/regional_policy/sources/docgener/evaluation/pdf/eval2007/local_dev_final.pdf

▶ REGIOSTARS GODALGOTĀ PROJEKTA *ECO WORLD* *STYRIA* SLAVAS BRĪDIS TURPINĀS

***ECO World Styria* – ekoloģiski tīras tehnoloģijas zinātnes grupa no Austrijas, kas 2012. gada konkursā *RegioStars Award* tika apbalvota kategorijā “Gudra izaugsme”, – turpina piesaistīt apkārtējo uzmanību.**

Eiropas apbalvojums vēl vairāk pastiprina videi draudzīgu tehnoloģiju uzņēmumu koncentrēšanos, un tagad tas ir Austrijas Štīrijas provinces ekonomikas dzinulis. Projekta *ECO World Styria* izpilddirektors *Bernhard Putteringer* stāsta, ka apbalvojums jau ir piesaistījis starptautisku uzmanību Austrijas ekoloģiski tīras tehnoloģijas zinātnes grupai. “Reģionālajā, valsts un starptautiskajā presē ir publicēti vairāki raksti par videi nekaitīgu tehnoloģiju ieleju. Publicitāte mums ir ļoti noderīga, un tā mums nenoliedzami ļauj kļūt par labās prakses modeli šajā nozarē.”

Starptautisks ekoloģiski tīras tehnoloģijas magnēts

Štīrijas ekoloģiski tīras tehnoloģijas zinātnes grupa ar magnētisku spēku piesaista starptautiskus enerģijas un vides inženierijas speciālistus.

“Gandrīz katru nedēļu videi nekaitīgu tehnoloģiju ieleju apciemo delegācijas, kas vēlas izpētīt *ECO World Styria* darbību un iegūt informāciju par šeit strādājošiem uzņēmumiem,” stāsta *Bernhard Putteringer*.

“Šogad mūs ir apciemojuši 250 speciālisti no Brazīlijas, Krievijas, ASV, Ķīnas, Francijas un Eiropas dienvidaustrumiem. Septembrī pie mums ieradās investīciju grupas pārstāvji no Francijas, lai iepazītos ar mūsu ātri augošo uzņēmumu portfeli.”

Bernhard Putteringer domā, ka apbalvojums *RegioStars Award* ir pagodinājums to 180 uzņēmumu un pētniecības institūtu inovāciju īstenošanas centieniem, kas darbojas enerģijas un vides tehnoloģiju jomā Austrijas ekoloģiski tīras tehnoloģijas zinātnes grupā. Viņš uzsver: “Tas vēl vairāk apliecina faktu, ka Štīrija tagad darbojas starptautiskā vidē kopā ar vadošajiem reģioniem un var turpināt attīstīt modernas videi nekaitīgas tehnoloģijas.”

Pakalpojumu eksportēšana

Pasniedzot Štīrijas ekoloģiski tīras tehnoloģijas zinātnes grupai apbalvojumu kategorijā “Gudra izaugsme”, *RegioStars* žūrija atzina: “Projekts *ECO World Styria* ir lielisks visos jaunu pakalpojumu jauninājumu aspektos. Tas idejai par zinātnes grupu ir piešķīris jaunu kvalitātes un starptautiskas darbības līmeni. Tā sasniegums, sniedzot atbalstu jaunu uzņēmumu, 5 000 jaunu darba vietu izveidē un sekmējot būtisku izaugsmi, ir svarīgs iedvesmas dzinulis citiem Eiropas reģioniem.”

“Es uzskatu, ka noteicošais faktors, lai iegūtu Eiropas apbalvojumu, bija dinamiskā rīcība, ar kādu attīstās *ECO World Styria*, un jauni impulsi, kādus tā sniedz reģionam, attīstot videi nekaitīgas tehnoloģijas,” stāsta *Bernhard Putteringer*. Zinātnes grupa šobrīd saražo vairāk nekā 8% no Štīrijas reģionālajiem produktiem.

RegioStars žūrija jo īpaši slavēja *ECO World Styria* uzņēmumiem sniegtos novatoriskos pakalpojumus, piemēram, tirgus izpētes informāciju un uzņēmējdarbības sadarbības iespējas, kas sekmē eksporta pieaugumu. Tehnoloģijas apaļā galda diskusijās, ko aizsāka zinātnes grupa, un ekoloģiski tīras tehnoloģijas novatoru klubā ir izveidoti novatoriski komerciāli un pētniecības projekti.

Vides inženierijas centrs

Zinātnes grupa *ECO World Styria* tika izveidota 2005. gadā, un tā specializējas enerģijas un vides inženierijā. Tās mērķis ir Štīrijā izveidot pasaules līmeņa videi nekaitīgu tehnoloģiju ieleju. Tai ir svarīga nozīme ekonomikas politikas īstenošanā Austrijas provincē, un tā ir arī galvenais jaunās Štīrijas 2020 ekonomiskās stratēģijas komponents. 2011. gadā aptuveni 32 000 darbinieku strādāja zinātnes grupas uzņēmumos; to kopējais apgrozījums sasniedza EUR 7,7 mljrd., un eksportēšanas kvota bija aptuveni 90%.

▶ UZZINIET VAIRĀK
<http://www.eco.at>

▶ FINĀLISTU PAZIŅOŠANA

Nākamajam konkursam *RegioStars Awards* ir atlasīti divdesmit septiņi projekti 5 kategorijās. Uzvarētāji tiks paziņoti ceremonijā Briselē 2013. gada 7. februārī. Finālistu vidū ir vairāki Eiropas teritoriālās sadarbības projekti.

GUDRA IZAUGSME

- Programma *Technopol*, Lejasaustrija (AT)
- *CoOPTICS* – inovācijas tirgos, Tīringene (DE)
- Universitātes un biznesa zināšanu nodošana, Kastīlija un Leona (ES)
- *UPTEC – Parque de Ciência e Tecnologia da Universidade do Porto*, Ziemeļportugāle (PT)
- *SLIM III*, Zviedrijas vidienes ziemeļi (SE)
- Inovācijas labības nozarē (*InCrops*), Austrumanglija (UK)

ILGTSPĒJĪGA IZAUGSME

- Videi nekaitīga MVU uzņēmējdarbības attīstība, Dienviddānija (DK)
- *ENWORKS* resursu efektivitātes atbalsts, Ziemeļrietumanglija (UK)
- Ūdeņraža lauki Flandrijā, Dienvidholande (ETS)
- *MED* – Laine, Sardīnija, Toskāna, Korsikas augstienes (ETS)
- Projekts *Cradle to Cradle Islands*, Ziemeļjūras reģions (ETS)

INTEGRĒJOŠA IZAUGSME

- Labklājības pakalpojumu un tehnoloģijas laboratorija, Rietumsomija (FI)
- Individuālās nodarbinātības iespējas, Varmija–Mazūrija (PL)
- *Strides Alliance* partnerība, Velsa (UK)
- *PASE* – valsts politikas un sociālie uzņēmumi, Marke (vadošā) (ETS)
- *SUCCESS*, Kenta (vadošā) (ETS)

CITYSTAR

- *WienWin*, Vīne (AT)
- *Park Spoor Noord*, Antverpene (BE)
- Vietējās apkārtnes pārvaldības projekts, Berlīne (DE)
- Milla salas atjaunošana, Bidgošča (PL)
- MalmöLund – galvaspilsētas reģions, Malme (SE)

INFORMĀCIJA UN KOMUNIKĀCIJA

- www.efro.be – Rietumflandrija (BE)
- www.eu-fonds.brandenburg.de – Brandenburga (DE)
- www.agenciasopa.es – Andalūzija (ES)
- www.esparama.lt – Lietuva (LT)
- *COSAFE*, Botnijas rietumi (SE)
- www.interact-eu.net – Bratislava (vadošā) (ETS)

▶ UZZINIET VAIRĀK

http://ec.europa.eu/regional_policy/cooperate/regions_for_economic_change/regiostars_en.cfm

PROGRAMMA

**2012. GADA
15.-16. NOVEMBRIS**

_Meca (FR)

"Rurban" (Pilsētu un lauku
attīstības) konference**2012. GADA
27.-28. NOVEMBRIS**

_Rēgensburga (DE)

1. ikgadējais forums par ES
stratēģiju Donavas reģionā**2012. GADA
3.-4. DECEMBRIS**

_Parīze (FR)

Apvienotā *INFORM & INIO*
tīklu sanāksme**2013. GADA
7. FEBRUĀRIS**

_Brisele (BE)

RegioStars 2013. gada
apbalvošanas ceremonijaPapildinformāciju par šiem pasākumiem skatiet
Info regio tīmekļa vietnes sadaļā Programma:[http://ec.europa.eu/regional_policy/
conferences/agenda/index_lv.cfm](http://ec.europa.eu/regional_policy/conferences/agenda/index_lv.cfm)

Kādi ir kohēzijas politikas sasniegumi
jūsu reģionā? Mēs vēlamies uzzināt par
jūsu panākumiem, kuros akcentēti rezultāti
un iedzīvotājiem sniegtās reālās priekšrocības.

Varat arī pastāstīt mums, kā gatavojaties
nākamajam plānošanas periodam.

Par atsevišķiem rakstu autoriem lasiet
nākamajā žurnāla *Panorama* numurā.
Lūdzu, sūtiet savus rakstus uz adresi:

regio-panorama@ec.europa.eu

ĻAUJ ŠADZIRDĒT SAVU BALSĪ

ISSN 1725-8235

© Eiropas Savienība, 2012

Pārpublicēšanas gadījumā atsauce uz avotu ir obligāta.

Eiropas Komisija, Reģionālās politikas ģenerāldirektorāts
Komunikācija, informācija un attiecības ar trešajām valstīm,
Raphaël Goulet

Avenue de Tervueren 41, B-1040 Brussels

E-mail: regio-info@ec.europa.euTīmekļa vietne: http://ec.europa.eu/regional_policy/index_lv.htm

■ Publikāciju birojs